

STUDENTEN WEEKBLAD

9^e Jaargang.
No. 7.

HOOFDREDACTEUR: CH. E. DUTILH.
REDACTEURS: H. A. W. KLINKHAMER, R. A. D. CORT
VAN DER LINDEN, G. P. NIJHOFF, F. A. VENING MEINESZ.

Donderdag
15 Nov. '06.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. W. W. W. W. W.
WALTMAN JR.
UITGEVER + DELFT

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.
Het adres voor redactie en administratie is:
Vlamingstraat 34.

Bibliotheek
VAN DE
Technische Hoogeschool
DELFT

Eerstvolgende REDACTIEVERGADERING op het Bureau van de Redactie, Vlamingstraat 34, Dinsdag 20 November, des middags om 4 uur.

Uit de Redactie getreden:
de Heer J. A. SCHOUTEN.

Wij maken den lezers bekend, dat het volgend nummer eerst Zaterdagmorgen zal verschijnen, wegens de lustrum van de Sociëteit Phoenix.

DE REDACTIE.

De aandacht der lezers wordt gevestigd op de in dit blad voorkomende naamlijst van ingeschrevenen aan de T. H. Zij die er prijs op stellen dat hun naam en adres in den Almanak 1907 van het D. S. C. juist worden opgenomen, worden verzocht verbetering van eventuele fouten in de spelling hunner namen, benevens hun adres, toe te zenden aan den heer H. GREVERS, Secretaris der Commissie tot Redactie van den Almanak van het D. S. C.

DE REDAKTIE.

Inhoud.

Nationale Tentoonstelling van Photographiën,
door J. A. K. van Hasselt.
Het Gedenkschrift.
Een heel andere Universiteit, door X.
Studenten-oppasser.
Debating-vergadering, door V. M.
Kazerne-toestand, door !?
Misstanden, door H. C. Olivier.
Aan H. C. Olivier, door G. V.
Opmerkingen over de week.
Naamlijst van de ingeschrevenen aan de T. H. S.
Een protest, door ?
Een opmerking voor Johannes, door Jean Jacques.
Ostende, door L. R.
Boekbespreking.
Uitgaven v. d. firma Maas & Van Suchtelen, A'dam, door ?
Jaarboekje van het Gezelschap „Leeghwater”.
Handleidingen-Vereeniging.
Berichten en mededeelingen.
Correspondentie.
Agenda.

Technische Hoogeschool.

15 November 1906.

Heden promoveerde tot doctor in de technische wetenschappen de heer E. H. M. Beekman Mzn., mijnningenieur, na verdediging van een proefschrift, getiteld: „Geschiedenis der systematische mineralogie” en van „stellingen”.

Nationale Tentoonstelling van Photographiën,
gehouden te Delft: 9—13 November 1906.

Alvorens deze tentoonstelling te bespreken wenschte ik een paar woorden te wijden aan de D. S. A. F. V., ten einde eenige punten in herinnering te brengen, die wat betreft het karakter der gehouden expositie niet onbelangrijk zijn.

Onder de corpsvereenigingen zijn er slechts enkelen, zooals Laga, die zich bekendheid verworven hebben in de burgermaatschappij; verreweg de meesten echter zijn voor hen, die niet oud-student zijn of inwoners van Delft, volslagen onbekende factoren. En onder deze zijn er weer, die zelfs in de studentenmaatschappij een hoogere graad van obscuriteit hebben bereikt; en die om zoo te zeggen de rommelgroep vormen van de opsomming in de almanak. Van dezulken merkt alleen het bestuur iets van het bestaan, terwijl het corps bij twee gelegenheden aan den naam herinnerd wordt, nml. als na eene bestuurs„verkiezing” de naamlijst der nieuw-ingewijden op de kroeg opgehangen wordt; en dan verder bij de Bloemkoolspeech, waarvoor de rommelgroep een niet onbelangrijke oogst oplevert, die door den vice-president der almanakredactie, die op dien dag a priori grappig is, dan ook dankbaar wordt aanvaard.

Een der beste vindingen op dit gebied, een der „clous” van de bloemkoolspeech van ik meen drie jaar geleden, betrof dan ook de D. S. A. F. V., die tot voor korten tijd met eenige hier niet te noemen vereenigingen de kern der „rommelgroep” vormde. Van genoemde vereeniging werd nml. niet geheel ten onrechte, beweerd „dat zij steeds in het donker werkte”, en „dat ze daar alles ontwikkelde behalve zichzelf.”

Ik vond het niet onaardig deze uitingen, waarvan niemand den waren zin betwijfelde, zelfs het bestuur niet, thans aan te halen, na het jongste succes door de vereeniging behaald, ten einde duidelijk in het licht te doen treden wat een energiek bestuur in korten tijd voor eene vereeniging vermag. De D. S. A. F. V. heeft zich met één slag uit hare obscuriteit losgewerkt; hare tentoonstelling wordt in alle couranten besproken; van alle kanten des lands kwamen kunstliefhebbers — ook niet-fotografen! de tentoonstelling bezichtigen; de medailles der vereeniging hebben haar intrede gedaan in de Burgermaatschappij, H. M. de Koningin, de Koningin-Moeder en Prins Hendrik hebben van Hunne belangstelling doen blijken, terwijl de Mij. tot Bevordering der Bouwkunst en andere burgervereenigingen mede medailles en plaques hebben uitgelooft, waarvan sommige, wegens hunne zeldzame toekenning de belangrijkheid der belooning verhoogden. Ik geloof niet dat thans nog iemand zou kunnen zeggen dat de vereeniging „in het donker werkt”, en dat de bewering onjuist is, dat er niet licht met meër recht de gebruikelijke kransen aan eene lustrum vierende vereeniging zullen zijn uitgereikt, dan aan de D. S. A. F. V., die op zulk eene krachtige wijze den goeden naam van Delftsche corpsvereenigingen tegenover de buitenwereld heeft hooggehouden.

De D. S. A. F. V. heeft thans eindelijk, na lange jaren een min of meer kommerlijk bestaan te hebben geleid, een zekere mate van bloei bereikt, dank zij het bestuur, dat tot de laatste tentoonstelling het initiatief durfde nemen

en alles tot in de kleinste kleinigheden voorbereid en tot stand gebracht heeft. Indien ik goed ben ingelicht, bestaat het voornemen het niet bij deze plotselinge stijging te laten blijven, maar de thans onverwacht verkregen plaats onder de Nederlandsche Fotografen Vereenigen zoo krachtig mogelijk te verzekeren, door jaarlijks eene dergelijke tentoonstelling van kunst- en technische fotografie te organiseeren. Dit streven zij dan ook in de welwillende aandacht van ieder kunstliefhebber, al of niet fotograaf, ten zeerste aanbevelen, in 't bijzonder aan de jongere jaren, in wier handen de vereeniging in den komende tijd zal moeten overgaan!

„Uwe vereeniging” — zoo ongeveer sprak een der hoogleeraren die deel uitmaakten van de jury, op den openingsdag het bestuur toe — „is een oude tak aan den breeden stam van het Corps, die plotseling nieuwe, frissche loten uitzond. Ik wensch U van harte toe dat die herleving geen schijn zal zijn, maar dat de oude stam, haar opmerkend, haar de noodige levenssappen niet onthouden zal — aldus zichzelf sierend met de schoonheid harer jongen bloei”.

Waar een hoogleeraar, als oud-corpslid, van zijn genegenheid voor het corps blijf geeft niet alleen in woord maar ook inderdaad, door moeite nog tijd te sparen ten einde eene corpsvereeniging tot steun te zijn, die zich uit hare verge telheid opheft en een hooger rang inneemt onder de corpsvereenigen, daar kan een beroep op de jongere jaren, de D. S. A. F. V. in hare hoedanigheid van jonge kunstvereeniging door krachtige steun en belangstelling op hare pas verworven plaats te helpen bevestigen, hier niet te veel zijn.

Dat de volgende tentoonstellingen van dezen steun mogen getuigen!

Nadat door den heer Zoetelief Norman met een kort woord namens eenige eereleden van het bestuur een presidentshamer als feestgave aangeboden had, werd Vrijdagmiddag 9 Nov. de tentoonstelling door den heer Mikmak geopend.

In de openingsrede werd na begroeting van den Rector-Magnificus der T. H. S., den eere-voorzitter Prof. v. Swaay, den Senaat van het D. S. C., de besturen der vereenigen en andere genoodigden in 't kort de ontwikkeling der D. S. A. F. V. in het laatste lustrum nagegaan; hierop neerkomende, dat van 1902—1904 voortdurend gewerkt werd aan verbetering der donkere kamer, toestellen en andere hulpmiddelen, terwijl in de beide laatste jaren de plannen voor de tentoonstellingen van 1905 en 1906 werden uitgewerkt en uitgevoerd, van welke de eerste een beslist succès genoemd mocht worden. Spreker besloot met een woord van dank aan inzenders, Jury, en allen die hadden meegewerkt tot het welslagen dezer Nationale tentoonstelling.

Thans volgde het aanbieden der kransen door de besturen der corpsvereenigen, voorafgegaan door eene korte, hartelijke en zeer gewaardeerde rede van den heer Korthals Altes, namens den Senaat van het D. S. C. Hoezeer het door de vereeniging behaalde succes mede toe te schrijven is aan den heer Mikmak bleek uit de aanbieding van een persoonlijk huldeblijk door den heer Zoetelief Norman, namens eenige oud-bestuursleden.

Hiermede was de officiële ontvangst geëindigd.

Bij de bespreking der eigenlijke tentoonstelling wil ik mij thans bepalen tot de afdeeling A, kunstfotografie, omdat zij verreweg de meest belangrijke is, en de juryverslagen (als uitgewerkte besprekingen der inzendingen) der afdeelingen B en C in het S. W. zullen worden opgenomen. De laatstgenoemde afdeeling was, uitgenomen de inzending van den heer Scholte (interieurs der kerken te Breda en Ginneken, enz.) wel de minste. Eenige inzendingen hadden hier echter het groote nut de afstand tusschen de gewone „kiek” (in afdeeling A gelukkig slechts sporadisch voorkomend) en de met zorg en smaak opgenomen en bewerkte fotografie duidelijk te doen uitkomen. Als „kiek” noem ik bijv. eenige opnamen van de Utrechtsche Universiteit (nos. 321—323) de Kaiser-Wilhelm-Brücke te Mungsten (no. 341). Het beste foto-architectonische werk was m.i. nos. 282—286 (interieurs der Nieuwe Kerk te 's Hage en der St. Bavo te Haarlem) van den heer de Veer, welke collectie, als deel uitmakend eener inzending in afdeeling A, niet mededingen mocht in afdeeling C; echter door de Jury voorgedragen is voor de medaille van Bouwkunst, daar deze prijs die in belangrjkheid volgde op de koninklijke medaille, door de Vereeniging tot bevordering der Bouwkunst slechts uitgelooft is onder voorwaarde, dat zij uitsluitend aan eene inzending in afdeeling C zou worden toegekend; in welke afdeeling echter met

uitzondering der collectie-Scholte geen inzending voorkwam, die de Jury deze belooning waardig achtte.

Zoals reeds de lijst der bekroningen aangeeft, waren in de afdeeling A: „fotografiën, die een uitsluitend artistiek karakter dragen” prijzen uitgelooft voor:

- 1°. de beste serie in haar geheel;
- 2°. het beste portret;
- 3°. het beste zee- of riviergezicht;
- 4°. het beste stads- of dorpsgezicht;
- 5°. het beste genrestuk (interieurs, stilleven enz.);
- 6°. het beste landschap;
- 7°. de beste studenten-inzending.

Daar de overwegingen bij de beoordeeling der stukken voor de onderafdeelingen 2-6 vaak van zeer veel invloed waren bij de toekenning der prijs voor de beste inzending, (de medaille van H. M. de Koningin) wil ik eerst de onderafdeelingen in het kort behandelen, ten einde niet in herhalingen te vervallen.

De beste portretten op deze tentoonstelling — de prachtige inzending van den heer Idzerda buiten beschouwing gelaten! — waren wel de volgende Nos.:

- 243 (vrouw aan 't venster, van Generaal Schneider),
265 (portret van Bötsche, van Trivelli),
271 („ „ Mevr. de Wed S., „ „),
beiden openlucht-opnamen;

*) Portretstudie, vrouwfiguur, van H. van Capelle;
Portretstudie, man met pijp en deukhoed, van D. de Jonge.
No. 120, Biddende Jood, beoordeelde de jury als genrestuk.

De keuze tusschen deze stukken was moeilijk. Bij No. 243 was de profielijn zéér mooi, de op het venster rustende hand echter grof van vorm, terwijl het geheel als genre kan worden opgevat; reden waarom dit stuk, niet dan na veel overleg, ter zijde werd gelegd. Zoo ook No. 265, daar No. 271 van denzelfden auteur was, en superieur. De vrouwfiguur, inzending-Capelle, hoewel van belichting en afwerking subliem, is in opzet zeer op effect berekend en stond als zoodanig achter bij No. 271, dat door zijn eenvoud en rust van lijnen reeds dadelijk aller aandacht trok. Ten slotte vereenigde dit stuk de meeste stemmen op zich, met een stem meerderheid op de inzending-de Jonge, die door belichting en kracht van uitdrukking zeer bijzonder was.

De keuze van het beste zee- of riviergezicht was minder moeilijk. Het meerendeel dezer Categorie bestond uit tegenlicht-opnamen, eenigen zelfs als gewone contractdruk afgewerkt. M. i. waren de Nos. 200 (mistig weer, A. van Spijk), 133 (Katwijk s.m., Martin Kauffmann), 215 (Maasgezicht P. Oversluis) en 9 (Zonsondergang, Mr. J. Andries), de besten.

Bij de jurybeslissing kwamen slechts in aanmerking de Nos. 215 en 9. No. 133 werd algemeen zéér mooi gevonden, het stuk was echter bedorven door de leelijke onrustige cumuluswolken lucht. Hetzelfde betrof No. 9, waar de lucht sterk geretoucheerd was, zoodat ten slotte met bijna algemeene stemmen het Maasgezicht de bekroning verkreeg, voornamelijk door de merkwaardige stemming die dit stuk bezit bij de oogenschijnlijke eentonigheid van tint en opzet. Deze bekroning heeft, zooals ik nu en dan opmerkte, onder het publiek heel wat verbazing verwekt. Zoo was o. a. een heer, die zich later voorstelde als schilder, een en al ironie. Toen ik hem verzocht mij dan het beste te willen aanwijzen naar zijne inzichten, kwam genoemde criticus met de leelijkste tegenlicht-kiek uit de geheele collectie aandragen. Ik heb dit feit even willen noteeren, omdat de man zich schilder noemde en zich vrij overluid critiek veroorloofde op de jury-beslissing, als curiosum uit de „vox populi”.

Stads- of dorpsgezichten waren er zéér vele, en vooral hier was de artistieke opvatting van het motief, zoowel als de technische uitvoering een groote factor bij de beoordeeling. Regenstemming-opnamen kwamen veelvuldig voor; tot de besten 194 (Amsterdamsche Beurs, Mikmak) en 131 (Boulevard Anspach, Bruxelles, Kauffmann). Met goede hulpmiddelen is het bereiken dezer regen-effecten echter technisch gemakkelijker dan bijv. het juist weergeven van een sneeuw karakter; een donzige massa maar toch koud van effect, zachte lijnen en toch strakke motieven. Men zie bijv. Idzerda's Gezicht in het Asser Bosch, waar men de

*) Daar ik de aantekeningen omtrent deze categorie heb uitgeleend en het verzoek der redactie een verslag der tentoonstelling in te zenden, mij te laat bereikte kan ik de catalogus-nummers dezer stukken niet opgeven.

sneeuw ronden ziet over de beekoevers, waar alles mollig gloeit, alle lijnen week en alle vlakken vloeiend zijn: en toch die intense strakheid in de donkere lijnen der boomstammen, die doodsche somberheid van eene schemering laat in den winterdag! En nóg worden er menschen gevonden, die beweren dat eene fotografie nooit eene kunstuiting kan zijn!

Na eene moeitevolle en langdurige schifting werd de keus bepaald uit de Nos. 253 (steunbeeren Nieuwe Kerk, Delft, Steuerwald), 204 (Dorpstoren, M. van Olst), 193 (Gracht met besneeuwde schuit, Mikmak), terwijl het laatstgenoemde stuk, al weer met slechts één stem meerderheid, op No. 204, de prijs behaalde.

Bij No. 204 was het vooral de eenvoudige en rustige opzet die trof; de daklijn der huizen en van het torentje ook zeer mooi. No. 193 getuigde van een groote originaliteit en technische bedrevenheid, terwijl het winterdooi-effect zeer goed bereikt was. Technisch was dit stuk dan ook veel moeilijker uitvoerbaar. De beslissing der jury in deze zal hier, bij de gelijkwaardigheid dezer beide inzendingen, wel meer dan elders eene quaestie van persoonlijke smaak zijn geweest.

DELFT, 14 Nov. '06.

J. A. K. VAN HASSELT.

(Wordt vervolgd.)

Het Gedenkschrift.

Het reeds eenigen tijd geleden aangekondigde „Gedenkschrift van de Koninklijke Akademie en van de Polytechnische School 1842—1905”, is dezer dagen bij de firma J. Waltman Jr. verschenen.

Het geheel draagt de onloochenbare kenmerken van een uitgave waaraan veel zorg is besteed.

Het is door den uitgever en den samensteller, Mr. H. H. R. Roelofs Heyrmans opgedragen, behalve aan het College van Curatoren der Technische Hoogeschool, ook aan Zijne Excellentie Professor J. Kraus, c. i. op wiens verzoek de heer Roelofs Heyrmans, in plaats van een beknopt overzicht van de K. A. en P. S., het nu verschenen werk samenstelde. Het is verdeeld in vier afdeelingen, waarvan de eerste bevat een geschiedkundig overzicht, de tweede mededeelingen van verschillende professoren en andere heeren over het onderwijs, de gebouwen, de studiefondsen, het Koninklijk Instituut van Ingenieurs en gesloten wordt door een verhandeling over de verhouding van het D. S. C. tot de Akademie en de P. S., terwijl het derde gedeelte gewijd is aan portretten en platen en het vierde aan mededeelingen van allerlei aard.

Afdeeling I, bevattende het geschiedkundig overzicht, bestaat uit zuivere geschiedenis en uit biografieën. Het geschiedkundig deel heeft de Heer Roelofs Heyrmans voor zijn rekening genomen en hij is er in geslaagd om met behulp van historische opmerkingen, geput uit de „Delftsche Studenten Almanak”, „De Ingenieur” en het Gedenkboek van het K. I. een volledig overzicht samen te stellen, wat tot nog toe niet bestond.

Verschiedene bezwaren heeft hij moeten uit den weg ruimen, zoo onder anderen bleek dat er in het geheel geen archief van de K. A. bestond, welk feit oorzaak was dat de schrijver zich moest vergenoegen met den stof, verzameld uit pakken brieven en rekeningen, gevonden in een kist op één der zolders van het hoofdgebouw. De biografieën der directeuren zijn van de hand van verschillende anderen, meestal in Delft gestudeerd hebbende personen.

Afdeeling II bevat o.a. eenige mededeelingen over de Wiskunde aan de Polytechnische School, door Prof. Dr. J. Cardinaal. Speciaal deze mededeelingen noem ik, omdat zij opnieuw en duidelijk een verdediging inhouden van het goed recht der hogere wiskunde aan onze hoogeschool. Dan volgt één en ander over de verschillende afdeelingen, meest alles door de betreffende hoogleeraren. De heer W. J. Hoffman J.Jzn geeft een overzicht van de opkomst van het D.S.C. en zijn verhouding tot de P.S. Algemeen genoeg is het bekend dat er weinigen, zoo niet geen enkele, dusdanig op de hoogte is van dit stuk historie, als hij; zoodat deze bijdrage in het Gedenkschrift stellig een eereplaats mag innemen.

Wat betreft afdeeling III, onder de hierin voorkomende portretten van professoren zijn er sommige, die niet al te best geslaagd zijn. Dit is echter een persoonlijke appreciatie. Misschien zijn andere meerbevoegden een andere meening hieromtrent toegedaan.

De lichtdrukken van de verschillende gebouwen, laboratoria en andere zalen mogen geslaagd zijn, wat belangrijkheid betreft staat deze afdeeling achter bij de beide vorige.

Om ten slotte het oordeel over dit gedenkboek nog eens samen te vatten, er is zoowel in zijn geheel als in zijn verschillende onderdeelen iets van gemaakt dat mag gezien worden. De inhoud die bij het genre gedenkboek wel eens aan droogheid mank gaat, is hier integendeel bijzonder belangwekkend. Voor een groot deel is dit te danken aan den aangenamen stijl waarover bijna alle medewerkers blijken te beschikken.

Zoowel samensteller als uitgever wenschen wij van harte geluk met het succes, waarmede hun pogingen zijn bekroond.

Een heel andere Universiteit.*)

Vrije Studie is een mooie zaak, en een Centrale Commissie, die voor alle vrijheid waakt is zeker wel een culminatiepunt van de vrijheid van studie, maar denk eens welk een arbeidsveld er voor een Centrale Commissie zou geopend zijn, als er niet alleen geen vrije studie, maar zelfs geen vrijheid van kroegleven bestond! De Universiteit hier is uitermate vriendelijk, bouwt niet alleen groote schoollokalen en laboratoria, maar zet voor de studenten, en voor de studenten alleen, vlak naast de Hoogeschool een gebouw neer, waar de dorstenden naar wetenschap onder elkaar kunnen zijn, waar ze zelf baas zijn — in naam.

Want wie zou er nu zulk een gift doen, zonder ook maar iets terug te vragen? Wij kunnen niet allemaal Carnegie zijn, en de hoge heeren van de Universiteit, die zoo vriendelijk een gebouw ter beschikking der studenten stelden, vonden het ook noodig de zware taak van voor der leerlingen moreelen welzijn te waken, op hunne oudere en sterkere schouders te laden. Er zijn vele voordeelen verbonden aan een Societeit midden in de Universiteit. Als je een uur tusschen twee anderen vrij hebt, behoef je niet in wanhoop menschen in een teekenzaal te gaan vervelen of onder vele cigarettens met een air van een expert modellen in de schetszaal uit elkaar te schroeven, en aan een ander de taak over te laten het geheel weer tot een kraanklepkast samen te stellen. Je kunt kalm een sandwichje gaan verorberen, een partij biljart spelen, als de tafel tenminste niet door anderen ingenomen is; want de biljarten zijn hier onafzienbare groene vlakten, en de luxe van twee biljarts zou een zaal van fabuleuze afmetingen vereischen, en daarom stelt de societeit zich tevreden met één. Je kunt een krant lezen, en als je in het kleine hokje daarvoor bestemd wilt gaan, een cigaret of de meer gebruikelijke pijp smoren, want door het geheele gebouw is rooken van hooger hand verboden.

Ja, de hogere hand zorgt goed voor de jeugd, want ook speelkaarten zijn taboe verklaard, niemand zou immers kunnen uitmaken, of de jongens misschien niet om echt geld speelden, en in aanmerking genomen, dat de meesten hun geld van Carnegie trekken, zou dat een verkeerde wijze zijn om het geld van de staaltrust aan het rollen te krijgen.

Zoo goed is de moraal hier dan ook, dat de societeit zelve uitsluitend met damesbediening voorzien is, en iederen avond prompt om tien uur gesloten wordt.

Maar ik blijf er bij, dat Universiteit en Societeit naast elkaar buitengewoon gemakkelijk zijn, en het gevaar, dat het voor menschen van een zwak karakter zou kunnen opleveren wordt geheel geëlimineerd door de scherpe contrôle op de toehoorders van een college, en de even scherp gehandhaafde regelen in de Societeit. Geen wonder dan ook, dat de imitatie Centrale Commissie die hier bestaat van nul en geener waarde is, en dat niemand de moeite neemt naar de verkiezingen, waarvoor je een stembiljet in tegenwoordigheid van een professor moet invullen, die er daarna zijn paraaf op zet, ook maar om te zien. Maar in ieder mensch sluimert een vonkje van het vrijheidsvuur,

*) Het zal misschien bijdragen tot de duidelijkheid, als wij den lezer mededeelen dat deze correspondent aan een Engelsche Universiteit studeert.

en vele vonkjes te zamen kunnen een uitslaande brand verwekken, die zooals iedereen weet veel erger is dan een binnenbrand, want voor het eerste mag de diender op de trompet blazen, voor het tweede mag hij dat niet. Maar deze uitslaande brand vertoont zich alleen nog maar in kleine lekkende vlammetjes, die onder diep pseudoniem in een weekblad schrijven, waarvan zelfs de redactie geheim is. En de heeren professoren krijgen scherpe dingen te hooren, wat iedereen van me gelooven zal, als ik meedeel, dat de redactie verkozen wordt op dezelfde wijze als de Centrale Commissie, en dat menig professor zich van woede de haren uitrukt als hij iedere kleine vergissing, die hij in den loop der week mocht gemaakt hebben, onder het hoofdstuk humor in het weekblad ziet. Maar er is één dag in het jaar, dat studenten hoogtij vieren; neen, geen inauguratie, geen almanak, geen diës, maar de dag waarop de heeren, die met succes een doctorsexamen hebben afgelegd één voor één een soort rooie knapzak op den rug wordt gehangen. Ik hoop hier later iets van te vertellen.

X.

Studenten-oppasser.

Hij was op zijn twaalfde jaar al begonnen als loopjongen voor een boekwinkel. Dan moest hij de rekeningen thuis brengen bij de studenten. Hij had oogen in zijn hoofd, keek rond als hij bij de Heeren op de kamer was, wist wanneer er wat te doen was, hield er evenals een kapper, zijn speciale conversatie op na.

Want hij wist alles langzamerhand van de Heeren af, hij kende alle nieuwtjes, wist precies te zeggen of die meneer bij 't laatste fuitje dronken was geweest, ja of neen. Toen werd hij oppasser bij een van de Heeren, waar hij altijd een paar maal in de week boeken moest bezorgen op zicht. Dat was op zijn zeventiende jaar. Toen werd hij bij andere studenten aanbevolen, die hem namen om zijn fatsoenlijk gezicht, zijn beleefdheid en zijn conversatie.

's Middags bediende hij in een eethuis, 's avonds was hij losse kellner en zo maakte hij zaakjes. Maar 's morgens was hij al vroeg op, moest de Heeren uit derlui bed trommelen, kleeren uitborstelen, boodschappen doen.

Toen hij vijf-en-twintig was, had hij zijn glorie-tijdperk bereikt. Toen werd hij hulpkellner op de kroeg, mocht in een liverei op de bok van het senaatsrijtuig meerijden, werd zelfs mee naar een lustrum genomen.

Toen trouwde hij, dat kon hij doen. En hij ging voort zijn talenten in praten, borstelen, bedienen, quitanties loopen en stelen te gebruiken om er zijn kost mee te verdienen. Zijn vrouw ging kamers houden: één, toen twee, tot ze eindelijk een heel groot huis konden verhuren aan de Heeren Studenten.

En altijd bleef Piet met een even opgeruimd gezicht zijn zijden pet dragen, zijn gegalonneerden hoogen hoed bij galafeesten.

Hij was een vraagbaak geworden. Piet was de man, die wist wie geld kon leenen, waar je goed eten kon voor bijna niets, waar je kon beren tot in 't oneindige, waar je naar toe moest gaan als je naar den Haag ging, en op wie je moest stemmen, als er verkiezingen in aantocht waren.

En als er eens 's avonds een kamerfuit was, dan mocht Piet niet ontbreken. Die trok de flesschen open, schonk in, zonder zich zelf te vergeten, hielp de Heeren naar Huis als ze te dronken waren, om ze den volgenden morgen met evenveel geduld weer uit hun slaap te trommelen voor collesie.

Piet wist wanneer er een ouwe-heer overkwam of een familielid, dan was de heele kamer in orde voor de ontvangst: dan lagen er boeken en dictaatcahiers op 't bureau, dan was er een goede koffietafel klaargezet, dan lag op mijnheer zijn slaapkamer al 't ondergoed op hoopjes, en was al 't goed netjes opgeborgen. Dan verscheen Piet altijd nog eens even om één uur, als de ouwe-heer der was, dan vroeg hij met een glimmend gezicht, of Meheer nog iets voor hem had te doen, en dan wist hij altijd zeker, dat iets in zijn handen werd gestopt.

Maar thuis had Piet een zoon die hij opvoedde, waar hij zich voor uitsloofde dag aan dag, waar hij de half leege blikjes voor stal, waar hij 's nachts soms voor opbleef om er nog wat bij te verdienen. Die zoon moest ook student worden, maar niet hier, dan zouden ze maar met verachting op hem neerkijken, als op iets héél mins, zoo'n zoon van een studenten oppasser!

„Nei”, zei Piet, „die gaat naar Leie voor dokter”.

Dát was zijn ideaal, een zoon die óók student werd, net als de Heeren, die hij zijn heele leven had gediend, waar hij voor had gesloofd en geploeterd, en voor dát ideaal werkte hij eens zoo hard, al begon hij al wat grijs en afgeleefd te worden.

Toen Piet vijftig was stierf zijn vrouw. Dat was een slag, maar hij verborg zijn droefheid onder dat masker, dat hij al jaren droeg, van onderdanigheid. Hij had zijn zoon immers nog, dáár zou hij nu heelemaal voor werken.

En hij deed voor de buitenwereld alsof hij geen vrouw had gehad, maar als hij in zijn enkele vrije oogenblikken thuis kwam, dan ging hij bij zijn zoon zitten, vertelde hij van moeder, van haar leven, van de studenten, en dan lichtten zijn oogen op, voelde hij, dat er nog een lange weg vóór hem lag, om dát ideaal te bereiken.

Maar 't mocht niet zijn. Toen zijn zoon 20 was, pás student, werd hij ziek, bleef sukkelen, vatte kou en stierf.

Toen had Piet niets meer. Hij verkocht zijn boeltje, kocht zich een plaats op een hofje. Daar zat hij wezenloos te kijken, áldoor maar rechtuit. Slechts een enkele keer ontwaakte hij, als één van de oude Heeren hem kwam opzoeken. Dan kwam er weer van dat oude vuur in zijn oogen, begon hij langzaam aan te vertellen van zijn vrouw, zijn zoon, van de studenten, en dan biggelde langzaam een traan over zijn gerinpelde wangen.

Debating-vergadering.

Dinsdagavond verdedigde de Heer Albarda de volgende stellingen in Debating:

I.

Tusschen de economische belangen van bezitters en loonarbeiders bestaat eene tegenstelling, waarvan de heden-daagsche klassenstrijd de uiting is.

II.

Daar de bovenbedoelde tegenstelling niet is weg te nemen zoolang het persoonlijk bezit der productiemiddelen bestaat, kan de klassenstrijd in deze maatschappij nooit eindigen. Integendeel zal hij steeds algemeener en scherper worden.

III.

De hedendaagsche klassenstrijd leidt noodwendig tot eene maatschappij, waarin de productiemiddelen gemeenschappelijk eigendom zullen zijn.

Een groote belangstelling der leden in 't behandelde onderwerp uitte zich in een drukke opkomst. Werkelijk jammer vond ik dat van de eerstejaars-leden slechts één tegenwoordig was. Is bij hen inderdaad de belangstelling minder dan bij de overige studenten? Is 't dan waar dat dit eerstejaar zich zal blijven terugtrekken uit 't vereenigingsleven en in algemeene ontwikkeling zal willen achterstaan bij vorige generaties? Hopelijk zullen volgende debating-vergaderingen het tegendeel bewijzen.

Spreker zal zich bepalen tot een vrij korte inleiding, daar 't nagaan van alle kanten die 't onderwerp aanbiedt, te veel tijd in beslag zou nemen. Hij stelt zich vooreerst ten doel aan te toonen, dat de klassenstrijd ontstaan is als noodzakelijk gevolg van de tegenwoordige kapitalistische maatschappij, en zoekt de oorzaak dus niet bij een boosaardige gezindheid van kapitalisten of arbeiders. Hij bepaalt zich hedenavond tot de klassen der bezitters en loonarbeiders, omdat deze die maatschappelijke uiting het sterkst vertoonen. De economische oorzaken liggen in de wijze van productie. Deze brengt mede dat de arbeid door de werklieden aan 't product besteed en die dus de grootere waarde van het product veroorzaakt, slechts betaald wordt met 't minimum dat dient om den arbeider in 't leven te houden, terwijl de zoogenaamde meerwaarde van 't product geheel door de kapitalist wordt opgestoken. Dit onrecht wordt te erger, omdat de belangen van den kapitalist medebrengen de meerwaarde zoo groot mogelijk te maken, welk doel hij bereikt met een der volgende middelen, welke allen nadeelig op de arbeiders werken:

1. loonsverlaging.
2. verlenging van den arbeidsdag. De nadeeligheid dezer beide middelen springt direct in 't oog.

(Zie vervolg Tweede Blad.)

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 15 NOVEMBER 1906. No. 7.

3. vervanging van arbeidskracht door betere machines. Deze bevorderen werkeloosheid en werken in de hand dat vrouwen en kinderen mede gaan arbeiden.

4. stukloon. Dit zet den arbeider aan tot groote inspanning om zooveel mogelijk te verdienen, en schaadt dus zijn gezondheid en werkkraft. Ook 't laatst genoemde middel.

5. een deelhebberschap in de winst van de arbeiders heeft deze gevolgen.

Dit is dus de strijd die op economisch gebied gevoerd wordt maar ook op staatkundig gebied heerscht de klassenstrijd. Noemt men de staat een organisatie van de maatschappij dan is dit in zooverre juist dat deze organisatie geregeld en ingesteld wordt door de eene partij n.l. de bezittende, terwijl de andere partij n.l. die der loonarbeiders gedwongen wordt zich in deze regeling te schikken. Hier is dus de strijd gaande tusschen overheerschers en overheerschten, de strijd van de loonarbeiders tegen de beschermers van de bezittende klasse.

Hierna vangt spreker aan zijn tweede stelling te verdedigen waarvan de laatste alinea de meest inhoudrijke is. Hij meent dat de hoop van vele liberalen om door verzachtende bepalingen, door sociale wetgeving de lichamelijke en sociale ellende weg te nemen en zodoende de klassenstrijd te bezweeren, ijdel is. Deze politiek van: „la conservation par le progrès” zal niet voldoende zijn om de steeds wassende macht der arbeiders te verzoenen. Steeds meer zullen de redenen wegvallen die de arbeiders nu nog terughouden zooals bijv. de onwetendheid, die hun geen helder inzicht in hun rechten en verhouding doet hebben, de verwachting die ze hebben van de in alle regeeringsprogramma's aangekondigde sociale wetgeving en de gehechtheid aan oude toestanden. De verwachtingen naar wettelijke verbetering in hun lot zullen steeds meer beschaamd worden. De vermindering in arbeidsduur die ze hier en daar op deze wijze reeds gekregen hebben en de verbetering van het onderwijs zullen met de propaganda voor de socialistische beginselen meewerken om hen hunne rechten te leeren kennen.

En leert de praktijk niet 't zelfde? Wel is in werkelijkheid de lichamelijke ellende verminderd, maar de sociale ellende wordt steeds grooter. De levensstandaard der bourgeoisie stijgt veel harder dan die van de werklieden. Als voorbeeld mag gelden de groote vooruitgang van de 1ste klasse in de treinen tegenover die van de 3de klasse, van de verbetering in passagiers- en zeeofficieren-verblijven op de schepen in tegenstelling met die in de matrozen-toestanden gebracht.

Tegenwoordig bestaat nog een middenstand als trait d'union tusschen de strijdende klassen, maar deze middenstand is ten ondergang gedoemd en zoo zal ook deze verzachtende omstandigheid wegvallen.

Er zijn drie perioden in de arbeidersbeweging.

1e. bespottung der socialisten.

2e. kleine tegemoetkoming en wanneer de bezittende klasse bemerkt dat hiermede hare positie niet zal gehandhaafd blijven de laatste phase: bittere strijd. En deze phase is in Duitschland reeds ingetreden.

Kiesrechtbeperking bijv. in Hamburg levert een der bewijzen hiervoor. In Engeland waar de strijd eerst tot verzoening scheen te zullen komen is zij na 1890 weer opnieuw ontbrand.

Dit alles wijst op 't algemeener en scherper worden van den strijd, waarmee spr. tevens zijn 3e stelling bewezen acht, vooral waar de arbeidersklasse volgens de statistieken snel blijkt toe te nemen in grootte.

Het debat ving aan met de opmerking van den heer Bes, later door den heer Cort van der Linden nog eens geformuleerd, dat spr. niet bewezen had dat bovengenoemde fouten ook niet de socialistische maatschappij aan zouden kleven.

Dit weerlegde de defendens later door de opmerking dat in de socialistische maatschappij allen economisch gelijk stonden, zoodat een economische strijd niet mogelijk zou zijn.

De H. H. Prof. Ter Meulen, Vening Meinesz en Versfelt hadden bezwaar tegen 't recht dat arbeiders zouden kunnen

doen gelden op de geheele meerwaarde en meenden dat ook door inrichting, samenbrengen van grondstoffen en machines de bezitter recht had op een deel der winst. Zoo noemde Prof. Ter Meulen een typisch voorbeeld van hoe een uitvinder die een werkman een knip van zijne vinding liet draaien, waardoor uit goedkope grondstoffen een zeer kostbaar product wordt vervaardigd, de werkman toch niet uitzoog wanneer hij 't grootste deel van de winst voor zich zelf nam.

De verdediger begon met dit bezwaar te bestrijden door de opmerking dat 't gevoel van recht en billijkheid door de economische toestanden wordt bepaald en dat dus arbeiders een geheel ander rechtsgevoel zullen hebben. Hij merkte op dat het kapitaal een vorm is voor brood en andere levensbehoeften en dat dus rechtens toekomt aan diegenen die hiervoor gewerkt hebben. 't Is dus ten hoogste immoreel dat een kapitalist zonder iets te doen rente trekt van 't op zich zelf doode kapitaal.

De heer Van Leeuwen ziet niet in dat een deelhebberschap in de winst ten nadeele van den arbeider is, de verdediger toonde dit nader aan door 't feit dat waar dit aandeel den arbeider prikkelt een groote winst te doen ontstaan, het leeuwenaandeel dezer winst in den zak der kapitalisten verdwijnt. Waar de heer Van Leeuwen meende dat de uitvinding der kleine motoren, 't kleinbedrijf in stand zouden houden, wees hij op de vele andere redenen, die bleven bestaan en die den ondergang van het kleinbedrijf onvermijdelijk maakten.

Het derde bezwaar van dezen opponent dat de invoering der machines een zoo groote uitbreiding van 't bedrijf tengevolge zoude hebben, dat werkeloosheid niet ontstaan zou weerlegt spr. door te wijzen op de neiging der kapitalisten om zooals in Amerika zeer sterk blijkt, de productie in te krimpen of tenminste niet sterk te doen vermeerderen.

Prof. Verrijn Stuart meent dat men geen klassen kan onderscheiden. Er is ook geen specifieke klassenstrijd. De transactie waarbij arbeider en kapitalist tegenover elkaar staan is niets anders dan een ruil, waarbij de arbeid het ruilgoed is. Dezelfde tegenstrijdigheid van belangen vindt men bij elke ruil terug. De verdediger had hier bezwaar tegen daar de ruil van den kant van den arbeider niet vrijwillig is, waardoor dus 't karakter geheel verandert.

Prof. Verrijn Stuart gaf nog een nadere verdediging van 't niet bestaan van klassen, door te wijzen op de voortdurende fluctuatie die er van de eene maatschappelijke couche in de andere ontstaat. De levensduur der groote fortuinen acht hij gering en meent dat de afstand tusschen arbeider en bezitter veel korter is dan tusschen adellijken en lijfeigenen in de Middeleeuwen. In Zweden studeert een groot percentage arbeiderszonen, zoodat hier in de richting arbeider-bezitter een vrij groote strooming is waar te nemen.

Hoe kan er trouwens een strijd bestaan tusschen twee partijen, waarvan de eene steeds in de plaats van de andere tracht te treden, zooals hier het geval is?

Tevens acht hij 't socialisme gevaarlijk, waar we hiermee tegenover een geheel onbekende maatschappij staan, die misschien nog meer fouten zal vertoonen dan de tegenwoordige. Als voorbeeld voor de onuitvoerbaarheid noemt hij Frederik van Eeden, die zijn pogingen in de richting eener communistische maatschappij heeft moeten opgeven.

De verdediger bestrijdt dat dit laatste een argument tegen een andere maatschappij zou zijn, doch ziet er alleen een bewijs in dat de maatschappij niet maar opeens kan verandert worden. Hiervoor zou trouwens de economische macht der bezitters te groot zijn. De toekomstmaatschappij moet door evolutie ontstaan. Spr. meent tevens dat de fluctuatie tusschen de klassen uitzonderingen zijn, gedeeltelijk ontstaande door de hoogst afkeurenswaardige speculaties.

Een schets van de toekomststaat die op een ontbreken van fouten zou wijzen, kan hij, noch een ander geven. Groote mannen als Adam Smith hebben zich zelfs in hun economische profetieën vergist.

De Heer Royer meent dat de door het socialisme gekweekte ontevredenheid zeer slecht is doch de Heer Albarda ziet hierin juist een gunstig teeken n.l. de herleving van het rechtsgevoel der arbeiders.

De Heer Telders zou gaarne zien dat spr. het socialisme in verband met het Christendom behandelde; want hij acht het waarschijnlijk dat 't laatste dat zoolang stand heeft gehouden zou plaats maken voor een nog niet bestaande toekomstmuziek. De verdediger meende echter vanwege 't vergevorderde uur niet meer op deze vraag te moeten ingaan daar dit een zeer lange discussie zou tengevolge hebben.

Dit is in korte trekken de gang van het debat. De beantwoording der opponenten is, daar was 't hier niet de plaats persoonlijke meeningen in te vlechten en misschien een debat in 't S. W. uit te lokken. 't Onderwerp is zeker belangrijk genoeg om een verdere bestrijding in een volgend nummer van 't S. W. te rechtvaardigen. V. M.

Kazernetoestand.

G. v. d. morgen inspectie voor den overste. Bah, wat een beroerde rommel, ik wou dat de heele boel inzakte en alle

Dit is een wensch die ik wel eens gehoord heb daags voor een inspectie. Ga je vanavond mee uit, vraagt er een aan zijn kameraad. Nee jò, vanavond poetsen, morgen inspectie voor den overste. Waar staat dat, roept deze ontsteld uit! Op den dienst, kijk maar en met een vloek die de tolk is van zijn gevoelens op dat moment, komt hij terug. Ja, het stond er duidelijk: 10—11 Inspectie over de chambree door den overste. Een algemeene verontrusting heerschte op de compagnie, alsof er iets vreeselijks zou gebeuren. Van uitgaan dus geen sprake. Er was niets aan te doen, wilde ge niet een douw oploopen, dan was 't eenigste wat te doen stond te gaan poetsen en het duurde dan ook niet lang of men hoorde op de maat van „O Suzanna, was ist das Leben doch so schön”, het sissend geluid der borstels, domweg, machinaal over de leeren koppels glijdend, tot deze blonken. En blinken moesten ze, dat kan ik verzekeren, zoodanig dat de luitenant er zich in kon spiegelen en zien of zijn snor nog in den vorm zat.

Het was een bedrijvigheid zooals nog geen dag tevoren gezien was. De chambree leek wel een werkplaats van geweren, want ook dezen behoorden er goed uit te zien. Ze moesten zorgvuldig met een stokje uitgepeuterd worden met een vuile borstel doorgehaald en ingesmeerd met vet, welke laatste bezigheid door sommigen op merkwaardig royale wijze ten uitvoer werd gelegd, zoodanig dat de spuit (zoo heet dat moordtuig) ze als een paling door de handen gleed. Voorts moesten de knopen goed blinken. Met een zekere voorzichtigheid werden ze in de knoopenschaar gesjord en lustig gleed er een vuile poetslap overheen, een werk dat nogal inspanning vergt, doch beloond wordt door den schitterenden aanblik na de bewerking. Ja, wat is ook een soldaat zonder glimmende knopen. Het geeft immers een idee van flinkheid, van netheid en liefde voor den dienst zal men oppervlakkig zeggen, doch in zijn wezen veeleer voortspruitend uit angst voor berisping of straf en daar is de overheid scheutig mede, anders krijgt men geen flinke soldaten. Enfin, ieder weet wat hem te wachten staat, als hij het verwaarloost; de leus is hier: „niet lullen, maar doen”. Aan eenige tafels zitten de manschappen verdeeld, alles is in vol bedrijf, niemand die er stil zit, allen overtuigd van de ernst der gebeurtenis die den volgenden dag zou plaats hebben. Men zingt eendrachtig, tweestemmig een melancholiek soldatenlied, inhoudende de ondervindingen van een lotgenoot die naar de klas is bevorderd. Langzaam zeurend eindigt het lied, terwijl nog maar altijd doorgewreven wordt, want voor sommigen schijnt dat tuig nooit genoeg te blinken. Plotseling aan een der tafels een geweldig lawaai, gevloek en gescheld, zoo banaal mogelijk, men gooit elkaar met een ransel naar het hoofd, een schoen, die van ander materiaal gemaakt is dan van chroomleer en eveneens dienende ter verdediging, mist zijn doel, treft een onschuldige en beschrijft denzelfden baan als hij gekomen is terug. Dit kabaal duurt voort tot er eindelijk een man met zoo'n gouden streep op zijn mouw komt, die de orde weer herstelt en daar gaat ie weer, nu nog maar eens van „Trinken wir noch ein Tröpfchen” etc. totdat het tijd is het werk te staken. Van sommigen ziet alles er keurig uit, snoezig gewoon, ja je zou verliefd worden op je geweer, zoo blinkt het. Anderen hebben, wat schoonmaken betreft, van huis uit zeker, minder ontwikkelde opvattingen en de gevolgen dezer leemte blijven dan ook niet uit.

Den volgenden dag om 5 uur reveille. Niet uitrukken, vandaag is het inspectie. Alles gaat gewoon zijn gang totdat, na het kauwen van een stuk brood en het slobberen van een kop sloerie, wat gelijk staat met ontbijt, er weer gelast wordt te poetsen. En weer schuiven de borstels met hetzelfde geluid van gisteren, over dezelfde koppels, onder het zingen van hetzelfde lied van „O Suzanna, was ist das Leben doch so schön”. Daarna krijgt de vloer een beurt.

Plassen water worden er over heen gestort, als hij maar nat is, dat is genoeg; alles wordt 't onderste boven gehaald en weer goed gelegd. Broederlijk naast elkaar staan daar op het kastje kepi en ransel, daaronder volgen de jasjes, keurig opgevouwen, dan de borden en kom en vervolgens daaronder aan het hoofdeind van de legerstede de dekens volgens een zuiveren rechthoek.

Keurig ziet alles er nu uit en het gewichtige oogenblik is niet ver meer. Men begint al lont te ruiken, want nu en dan passeert een luitenant in Zondagsch tenue (hij heeft dan gouden epauletten moet u weten) over de gangen. Nu hoort je boeltje in orde te zijn en ieder gelooft het maar voor zich, ofschoon het nog wel eens wat te wenschen overlaat.

Daar nadert de compagnies-commandant, een voorbode. Oppervlakkig gaat hij na of alles in orde is. Een ieder staat keurig uitgedost voor zijne legerstede, en wacht tot het zijne hoogheid belieft binnen te treden om zijn taak te beginnen. Hier en daar nog wat gemompel, gelach, gevloek, nog even dit recht gelegen en dat wat verschoven tot eindelijk het krijschend „geeft acht” weerklinkt op welk commando elkeen als een automaat in de houding vliegt. Schuchter en benauwd, kijken ze met hun oogen schuin in de richting vanwaar de man met den gouden kraag vermoedelijk verwacht wordt.

Deze man, iemand die bang is voor niemand, te oordeelen naar zijn grooten snor, zijn vernietigende blik, zijn zware stem, zijn twijfelachtige ronde borst versierd met eenige kruisen en ordes, zijn glimmende rijlaarzen met rinkelende sporen, zijn sabel enz. getuigt van een militair in merg en been en zelfs de vereischte pedanterie ontbreekt hem niet. Jongens daar heb je hem, fluistert men elkander toe. Woest laat hij zijn blik wijden over het geheel, een en al symetrie tot in de uiterste grens doorgedreven. Eenige woorden worden gewisseld tusschen hem en den kapitein; ze doen gewichtig en het geeft het idee van belangrijk te zijn en dat zal het wel zijn, althans als ze het niet hebben over de sokken van den milicien X die zoek zijn, of over de onvoldoende hoeveelheid groente die geregeld 's middags heerscht of iets dergelijks. 't Doet er ook niet toe, de inspectie begint. Men wordt van top tot teen opgenomen, je boeltje, dat met veel zorg is ingepakt, wordt uit elkaar gerukt en nagesnuffeld of het in orde is. Trouw volgt hem op zijne schreden als een willig lam, de kapitein en dezen een sergeant, gewapend met potlood en papier om een mogelijk betrapte op te schrijven. Zoo krijgt ieder een beurt. De onrust die bij velen in het gemoed heerscht zal ik maar niet beschrijven, maar een feit is het dat velen denken een natuurwonder voor zich te zien en daarvoor is men bevreesd. Hier en daar vallen aanmerkingen, ook goedkeuringen blijven niet achterwege, met zich brengende beteuterde en opgewekte gezichten. Goddank, eindelijk de laatste. Jonge, jonge is dat een tijdlang staan. Nog een kort gesprek tusschen de meerderen onderling en de nog steeds heerschende doordringende stilte wordt verbroken door het zware stemgeluid van den man met den gouden kraag. Is er een van de manschappen die mij persoonlijk iets te vragen heeft? zoo klinkt het. Velen zijn er. Men durft echter niet, want men weet wel dat zoo iemand bijna niet te genaken is. Een waagt het te roepen „present”. Men is benieuwd, wat mag hij te vragen hebben. De belanghebbende treedt voor. De man met den gouden kraag neemt de daarvoor noodig imponeerende houding aan, neemt den brutalen kerel op, geeft een kort militair antwoord en maakt spoedig een eind aan het onderhoud. Nog is de inspectie niet afgelopen. Verzamelen wordt gecommandeerd en een lange frontrij wordt gevormd. De man met den gouden kraag treedt weer voor. Met de handen op den rug, snuivend, klapperend met zijn sabel neemt hij het gelid in oogenschouw. Eenige passen verder staan de directe meerderen. Men is nieuwsgierig wat nu weer moet gebeuren. Weer wordt de stilte verbroken door het stemgeluid deszelfden mans. Kort en flink doet hij hooren: Is er een van de manschappen, die zich over het gedrag of de handelwijze van zijne directe meerderen heeft te beklagen, zoo kan hij zulks doen. Stilte. Niemand kikt. Ziezoo dat is dus in orde. Wederzijdsch wordt gesalueerd, bedankt en de hoofdpersoon verdwijnt van het tooneel. Hiermede is deze belangrijke inspectie ten einde, alles is in orde, alles blinkt, alles is symmetrisch, alles kenmerken van het militaire wezen en de manschappen zijn in de gelegenheid geweest, vragen te doen en zich zelfs te beklagen (in het bijzijn hunner directe meerderen). Een ideale toestand voorwaar. 1?

Misstanden.

De groentijd is nu al eenigen tijd definitief voorbij.

Toch zijn er nog veel, en meestal zijn dit de 2e jaars, die ons bij sommige gelegenheden als groen behandelen. En waarom? Zijn zij dan in den korten tijd van één jaar zóóveel wijzer en beter geworden, dat ze zich het recht mogen toekennen, tegen ons, eerstejaars, op te treden, alsof wij inferieure wezens waren?

Vergeeten ze soms niet, dat ook wij nu leden zijn van het D. S. C., en dat zij, door zoo op ons neer te zien, het doel van het Corps, het één zijn, een slag in het aangezicht geven?

Denkt er aan, dat wij binnenkort ook zijn, wat gij zijt, en waarop ge u zooveel laat voorstaan; maakt u niet belachelijk, door ons zoo minachtend te behandelen, waar gezelf voor eenigen tijd niets meer waart, dan wij nu zijn.

Ik geef toe, dat we tegenover oudere-jaars die beleefdheden in acht behooren te nemen, welke men gewoonlijk voor ouderen heeft; maar in elk geval staat het aan óns, dat te doen of te laten, en dan heeft geen oudere in Corpsjaren het recht, ons door geweld daartoe te dwingen. Ze hebben geen recht, door aanwending van hun meerdere macht, ons te dwingen tot iets, waartoe we niet geheel uit vrijen wil overgaan.

En wat is er op Vrijdagmiddag, 9 November gebeurd?

We vinden de uitgang van de societeit versperd; we worden geduwd en gestompt, de machtigsten misbruiken hunne kracht, benemen ons onze vrijheid... alleen voor geld!

Want alleen hij, die op een lijst voor zóó en zóóveel teekent, mag heengaan.

Zoo iets noem ik geen lolletje; als iemand wil vechten, goed, dan plaatse hij maar een advertentie in de krant; maar hij moet niet, gesteund door de sterkste partij, een aanval wagen op de zwakkere. Dat vind ik laag. En waar dit wordt gedaan in 't belang van vereenigingen misschien, of mogelijk om er leden voor te werven, dan acht ik het beneden kritiek.

Wie lid wil worden eener vereeniging, moet dat doen uit vrijen wil; stelt hij prijs op 't lidmaatschap dan zal hij dat zéker doen, mits geen financiële overwegingen hem doen besluiten tot 't tegendeel.

Waar echter geldelijke kwesties geen reden zijn, om geen lid te worden, daar zal iemand, ook al is de drijfveer, die hem er toe doet besluiten, nóg zoo zwak, beslist lid worden. Ja, dan zal men van zooveel mogelijk clubs lid worden; en wanneer iemand dat dus niet doet, is het een bewijs van financiële onmacht. Wie zóó iemand door geweld wil dwingen, zijn geld voor zoo'n vereeniging te geven, handelt min. Al gelukt het pogen soms niet, toch blijft het laag.

Dat het niet zacht toeging, bewijst, dat de kleeren gescheurd werden; ook is iemand, terwijl hij van de marmere trap afging van achteren door een duw naar beneden gegooid. Zoo iets is niet te rechtvaardigen.

Nu weet ik wel, dat de daders van dit alles onmiddellijk klaar zullen zijn met argumenten, om te betoogen, dat dit alles een nut heeft. Dat gaat nu eenmaal zoo. Ik herinner me, hoe in een studentenkrant werd gelaakt de handelwijze van iemand, die een kamer was gaan in de war schoppen toen de bewoner er niet was. Daarop volgde: men schijnt den zin van het molesteeren nog niet te vatten.

Werkelijk, ik moet bekennen, dat ik dien zin óók niet snap; mogelijk iemand anders?

Wat zou nu ook wel de „zin” kunnen zijn van de handelwijze van vanmiddag op de kroeg? Ik meen te hebben gelezen op een der ter tekening gedeponeerde lijsten, dat die diende ter opwekking van kroegbezoek?

Maar ieder zal toch begrijpen, dat de eerstejaars, tot wie dat wel gericht zal zijn, na zoo'n evenement nog minder op de kroeg zullen komen?

Wat is dan wel het doel van deze geldafperserij door machtmisbruik?

H. C. OLIVIER,
Eerste-jaars-lid D. S. C.

Aan H. C. Olivier,
eerstejaarslid D. S. C.

Wat is de onmiddellijke reden mijnheer, dat er velen en vooral 2de jaars zijn, die U nog als groen behandelen?

Wel mijnheer Olivier, denkt U eens een oogenblik na..... U wilt de eenheid in ons Corps en gelooft U nu niet, dat dit „donderen” na den groentijd een dieperen zin heeft, n.l. om U en Uw jaargenooten wat meer studenten te maken?

Dacht U, mijnheer Olivier, dat U binnenkort zult zijn, wat Wij zijn? Ik geloof het niet! Een jongeman als Gij zijt, die zóóweinig ironie verstaat, die pas twee maanden op de kroeg komt (of niet komt), die zijn pas uitbottende studentenziel verheft, als ware het een toonbeeld van hoogheid, zelfbewustzijn en zuiverheid, kán niet het onderscheid voelen, vooral niet moreel, dat er tusschen U en ons is.

Maar mijnheer Olivier, nu in ernst, wanneer U ouderen in Corpsjaren geene beleefdheden wenscht te bewijzen, (in alle geval wanneer 't aan U staat dit te doen), zou ik maar geen aanspraak op vrindelijkheden van den kant der ouderen maken?

„En wat is er op Vrijdagmiddag gebeurd?”

U blijkt nog steeds een lesje noodig te hebben.

Bent U nooit eens in Uw leven „voor het lapje gehouden”? dan wordt 't toch hoog tijd. En wat 't vechten betreft voor geld (?) Hiermee is een geheele nieuwe rubriek advertenties geopend. Begrijpt U dan werkelijk niet mijnheer Olivier dat het niet te doen is om Uw geld? Begrijpt U dan werkelijk niet mijnheer Olivier dat U voor dit niet-begrijpen een standje noodig hebt, want dat niet-begrijpen wijst dan toch zeker op een niet-student-zijn, en overal het kwade in te zien, wat op de kroeg gebeurt, op een niet-snappen van aardigheden.

U behoort geloof ik nog tot die menschen, die achter elke aardigheid een diepere bedoeling pogen te vinden, die met een wijs gezicht onder een glas limonade gaan peinzen wát dan toch wel de reden kan zijn van dergelijke handelingen.

Mag ik U eens wat in ernst vragen, mijnheer Olivier? Heeft U wel eens 's middags onder 't genot van muziek (En hier maak ik den heer Schram onze compliment) zitten borrelen? Heeft U wel eens te véél geborreld? Neen? Wel nu, kunt U U niet vóórstellen dat er van die oogenblikken zijn, dat oudere dan slechts uit één jaar, opgewonden raken, als ze bedenken, dat door een jaar van flauwe kerels 't corpsleven en vooral wat U zoo juist noemde: „de eenheid in 't Corps” zoo verzwakt, en ze veel lust gevoelen die menschen eens door elkáár te rammelen, eens wakker te schudden?

Maar mijnheer Olivier, nu buiten deze allerbelangrijkste argumenten geredeneerd. Heeft U wel eens van „mos” gehoord; heeft U ook wel eens van de gewoonte gehoord, dat eerste jaars zoo nu en dan beet worden genomen, omdat ze als jaar nog niet voor vol aan worden gezien. Ze komen immers pás kijken, ze weten immers nog niets bijna af van allerhande corpskwesties.

Gerust mijnheer Olivier, er is nog wel eenig verschil tusschen lid van het D. S. C. en lid van het Delftsche Studenten Corps. U heeft nog een moeilijke reis te maken voor U voor vol wordt aangezien, en dit hangt geheel van Uzelf af.

Laat ik U nog op één ding antwoorden, n.l. waar U aan 't slot over 't gevolg van deze barricade spreekt. U zegt, dat de eerste-jaars nu nog wel minder op de kroeg zullen komen, na zoo'n evenement. Juist meneer Olivier, zou dat geen middel zijn om 't kaf van 't koren te scheiden?

G. N.

Opmerkingen over de week.

Donderdag een vergadering van H. H. kroegleden. Belangstelling nihil. Onderwerp: Diësviering. Wie er meer van wil weten moet maar op de Diës komen.

En Vrijdag iets bijzonders: de tentoonstelling van de Delftsche Amateur-Fotografen geopend. Wel, wel, ik heb de president nooit zoo hooren spreken. Eén van de eereleden overhandigde St. Nicolaas-cadeautjes, waaronder één speciaal voor den president was; en dat direct in diens zak verdween.

Wat een officiële costumes! Ik zag niets dan linten van de gekst bijeengeraapte vereenigingen tot die van de hoogstaangeschrevene corporaties, en de optocht met laurierbladeren had dan ook veel van een optocht ossen voor Paschen. Je kreeg er bijzonder goede port en een spiegeltje, wat werkelijk een zéér goede hartelijkheid is, gezien de vele schooiertjes die dagelijksch rondsjuwen.

Maar toén 's middags op de kroeg. Vreeze in de harten der kroegbestuurderen, dat het whistconcouers zou misloopen,

met die herrie. 't Was een aardig plan dat strijkje. De menschen apprecieerden het dan ook buitengemeen.

Een ouderwetsche barrikade werd opgericht; er vormden zich comité's tot vermeerdering van 't kroegbezoek. Een lastige man werd opgesloten op een plaats waar hij geen gebruik van wenschte te maken, dáár ontving hij den doop.

's Avonds had de kroeg een ander aanzien: overal gewhist, gegok, gebillard. 't Zijn wel aardige avonden, die concours-avonden; de gekste stelletjes komen met elkaar in aanraking, leeren zelfs elkaar apprecieeren. Maar je ziet ook heel wat kerels, die beter deden weg te blijven, van die menschen, die je nooit ziet en plotseling opduiken, nu er iets te halen valt. Bah! en dan zie je óók nog, dat bij 't officiële spel de grootste schooiers den prijs wegslepen!

't Werd laat, en 't werd later en 't werd 8 uur, toen werd de kroeg gesloten. Den volgenden dag de diës van Frisia, zéér intiem met een diner gevierd.

Zondag benden kunst-fotografen op de societeit, die de enkele H.H. studenten, die aanwezig waren, met nieuwsgierige blikken zaten te bekijken.

Dinsdagavond al wéér een kroegvergadering, met wat meer belangstelling, daarna een zéér rood man, die op Debating stellingen verdedigde. Tusschen de bedrijven door, klanken van 't repeteerende Apollo.

(Zie verder Derde en Vierde Blad).

ADVERTENTIEN.

Een GEHUWD JONGMENSCH zijne vrije avonduren disponibel hebbende, zag deze gaarne aangevuld door

SCHRIJFWERK.

Adres: D. W. GONGGRIJP, Vlamingstraat 72.

VERLOREN:

een bonte Motor-Handschoen.

Terug te bezorgen aan het Bureau van dit Blad.

J. B. H. COENEN,

Cand. Civ. Ingr.

REPETEERT:

Toegepaste Mechanica.

Geodesie.

Administratief Recht.

OUDE DELFT 12a.

S. D. A. P.

Afd. DELFT :-: :-: :-:

OPENBARE VERGADERING

op Maandag 19 November,
des avonds om 8¹/₂ uur, in
de Concertzaal van den
Stads Doelen :-: Spreker:
TH. v. D. WAERDEN
over :-: :-: :-: :-: :-:

De kapitalistische dwangstaat

Entrée 25 cent :-: :-: :-:
Houders van Seriekaarten
hebben vrije toegang

Stélio
High Class
Turkish cigarettes.
ALOM MET GOUD BEKROOND.

Verschenen bij den Technischen Boekhandel
J. WALTMAN Jr. - Binnenwatersloot 33:

Gedenkschrift

van de Koninklijke Akademie en
van de Polytechnische School.

1842—1905

Dit Gedenkschrift bevat, behalve een geschiedkundig overzicht van de K. A. en P. S. door den samensteller (Mr. H. H. R. ROELOFS HEYRMANS), o. m. de volgende bijdragen:

Eenige mededeelingen over de wiskunde aan de Polytechnische School, door Dr. J. CARDINAAL, w. i.

Eenige mededeelingen betreffende de staathuishoudkunde en het administratief recht, door Mr. B. H. PEKELHARING.

De afdeelingen handteekenen en decoratieve kunst, benevens de verzameling kunstnijverheid, door J. H. W. LELIMAN, B. I.

Het onderwijs in de waterbouwkunde aan de Polytechnische School, door S. G. EVERTS, C. I.

Het Gebouw voor de Geodesie.

De afdeeling kennis en onderzoek van bouwstoffen, door J. A. VAN DER KLOES.

De afdeeling bouwkunde, door JACOB F. KLINKHAMER, B. I.

De werktuigbouwkunde aan de Polytechnische School, door H. A. RAVENEK, w. i.

De scheepsbouwkunde aan de Polytechnische School, door H. COP, s. i. en w. i.

De afdeeling mechanische technologie, door P. VAN DER BURG.

Het onderwijs in de natuurkunde voor aanstaande ingenieurs, door J. A. SNIJDERS C.J.ZN., C. I.

Het laboratorium voor microbiologie aan de Technische Hoogeschool, door Dr. M. W. BEIJERINCK, T.

De scheikunde aan de Polytechnische School, door F. H. ELJDMAN Jr., T. en w. i.

De microchemie, door P. D. C. KLEY, T.

De Bibliotheek, door Mr. ROELOFS HEYRMANS.

Eenige mededeelingen betreffende het hoofdgebouw en aangrenzende gebouwen, door Mr. ROELOFS HEYRMANS.

De Studiefondsen.

Koninklijk Instituut van Ingenieurs en Koninklijke Akademie, door R. A. VAN SANDICK, C. I.

De verhouding van het Delftsch Studentencorps tot de Akademie en tot de Polytechnische School, door W. J. HOFFMAN J.J.ZN.

Een volledige serie portretten van de hoogleeraren aan de Technische Hoogeschool verbonden op 1 September 1905, van de directeuren der Koninklijke Akademie en Polytechnische School, van de Curatoren der T. H. S., van de hoogleeraren aan de T. H. S. in ambtsgewaad, van de laatste examen C-commissie, afbeeldingen van gebouwen, college- en teekenzalen, laboratoria enz., plattegronden, grafische voorstellingen enz. enz.

Lees de gunstige beoordeelingen in „De Ingenieur”, „De Bouwwereld”, „De Nieuwe Courant”, „Nieuwe Rotterd. Courant”, „Delftsche Courant”, „Delftsch Nieuwsblad”, enz.

Prijs in linnen band f 12,50.

DERDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 15 NOVEMBER 1906. No. 7.

Naamlijst van de ingeschrevenen aan de T. H. S.

Leden
D. S. C.

Aalderen, H. J. van
Adriani, J. M. B.
Aernout, W. A. J.
Albers, D.
AlphendeVeer, W.H.A.v.
Andel, G. W. G. van
Anrooy, H. A. van
Arkenbout Schokker, J. C.
Arntzenius, A. K. W.
Avis, J. L. L.

Bakker, F. H.
Bakker, G. S.
Balbian, H. P. C. de
Bast, J. C.
Bauermann, M. K. H.
Beelaerts v. Blokland, A. G.
Beer, A.
Begemann, S. H. A.
Benedictus, J. J.
Berg, L. M. van den
Bergansius, L. J. A.
Bergh, G. A. van den
Bergh, W. van den
Bes, W. S. J.
Best, N. P. C.
Beuningen, F. W. H. van
Beyma thoe Kingsma,
F. H. van
Biegman, K. A.
Birnie, G.
Blaauboer, L. C. L. W. Sloth
Blaauw, H. H. de
Bleckmann, Th.
Bloembergen, R. H.
Blok, J. H.
Blom, F. J.
Boeke, C.
Boele, J. P.
Boellaard, J. W.
Böhtlingk, F. R.
Boissevain, E. H.
Boogaardt, W. A.
Booy, J. de
Bordes, P. F. de
Boreel, J. L.
Borst, E.
Bos P. Az., A.
Bos P. Az., P. A.
Botje, E.
Braat F. W. zn, F. W.
Braat, G. J.
Brandeler, W. C. Q. v. d.
Brandenburg, W. H.
Breebaart, C.
Breggen Jr, Ph. van der
Breuk, W. J. de
Brinkhorst, W. H.
Broecke, H. A. de Smit v. d.
Broek d'Obrenan, C. J.
van den
Broek d'Obrenan, F. H.
van den
Brouérius v. Nidek C. H. M.
Brouwer, H. A.
Brückman, H. W. L.
Bruining, J. E.
Bruijn, P. A.
Bruyne, W. L. de
Bührmann, J.
Burgdorffer, M. L.
Burger, W. I.

Bijsterveld, W. J. M. van
Calkoen, A. C. H.
Callenfels, W. P. S. v. Stein
Cankrien, B. E.
Cankrien, W. J.
Canters, R. B.
Capel, L. W.
Caron, M. H.
Chateleux, P. J. L. de
Chaulan, Ch. J. F.
Clement, J. J. v. d. Poest
Coenen, J. B. H.
Colder, J. A. M.
Cool, G. F.
Couturier, H. L.
Couvée, A. C.
Croockewit, J. H.

Dam Wz., A. W. van
Dam, D. W. van
Deelken, J. E.
Dekker, E. Douwes
Dekker, E. L. Douwes
Delprat, J. P.
Denninghoff Stelling,
G. H. P.
Diephuis, G.
Dillen, L. R. van
Dinger, A. E.
Dirkzwager, W.
Dissel, G. F. van
Disselkoen, V.
Dirkzwager, W.
Doeve, G. R.
Dolk, J. M. H.
Dorsser Jr, S. C. van
Doyer, P.
Dresselhuijs, H. H.
Drooge, C. van
Drossaers, F. A. E.
Dunné, L. J. van
Dusseldorp, C. J. van
Dutilh Jr, C. E.
Duym, H. van Ameyden v.
Dwars Jr, W. A.
Dijk, H. E. P. van
Dijkstra, A. L.

Eck, J. R. van
Eeten, J. C. Bregman van
Eerens, E. F. J. de
Eerens, M. E. de
Ekama, C.
Elfrink, L.
Engel, R. M. E.
Engelbregt, J. M.
Ente, J.
Es, D. J. F. van
Es, L. J. C. van
d'Escury, H. A. A. Collot
Ett, C. J. J.
Eversmann, G. D. E.
Exter, B. van

Feltmann, H. C.
Ferf, A. G.
Ferman, E.
Figeo, J. M.
Figeo, S.
Floris, J.
Fokker, A.
Fol, J. G.
Franck, W. J.
Fraenkel, S. J. L.
Fransema, J. A. N. E. R.
Freitag, B.
Freitag, G. G.

Freytag, F. H. de
Frohwein, C. G.

Gastman, L. A.
Gatsonides, M.
Gendt, J. van
Gendt, L. van
Gennep, J. van
Gentis, H. G.
Gevaerts van Simons-
haven, O.
Giffen, H. H. van
Giltjes, C.
Godefroy, C.
Goedhart, G. J. M.
Gogh, L. van
Gorter, R. A.
Goslings, F. J. M.
Graaff, J. H. G. van de
Grevers, H. F. G. J.
Groeneveld de Kater, J.
Groenevelt, A.
Grondijs, H. F.
Groot, A. W. de
Grooters, W.
Groothoff, Ch. Th.
Gunning J. Hzn, J. W.

Haag, J. W.
Haan, W. de
Haaren, C. C. J. van
Haas, G. de
Haeften, C. F. van
Haga, K. H.
Ham, J. G. van
Hanlo, A. E. M. J.
Hansen, M. P. L. G.
Happé, P. L. E.
Harders, J.
Harmsen, W. J. H.
Harte, J. Ch.
Harthoorn, A. M.
Hartjens, C. J.
Hartogs, I.
Hasselt, J. A. K. van
Hattum, P. C. S. van
Heerdt, A. Ch. van
Heerdt tot Eversberg,
J. H. A. W. van
Heide, J. W. van der
Heloma, J. S. van
Henny, M. A.
Hepner, E.
Herbig, H. J.
Herklots, A. W.
Herman, A.
Heuff, A. G. C.
Heurn, J. A. van
Heybroek, E.
Heyligers, F. J.
Heyning, C. Th. Ch.
Heyse, E. A.
Hiemink, M. A.
Hoboken, A. van
Hoek P. P. Czn, J.
Hoeven, C. van der
Hoffmann J. Jzn, W. J.
Hofland, J. A.
Hofman, A.
Hofstede, G.
Holk, G. J. van
Holleman, W.
Hölnspier, S. H. A.
Homoet, C.
Honert, A. van den
Hoogendijk, J.
Hoogeveen, G. W. F.
Hoogstraten, W. F. van

Horn, L. B. ten
Horst Cz., J. ter
Horst, E. C. von Pritzel-
witz van der
Horst, G. M. von Pritzel-
witz van der
Hoytema, A. J. van
Huber, H. W.
Huisman, A.
Huizer, S. L.
Huysman, H.
Hymans, E.

Idema, W. P.
Ingenegeren, J.
Ingen-Housz, A. H.
Immink, W. J.
Iongh, H. H. de
Iterson, W. M. Roessingh v.

Janné, J. H. A.
Janse, J.
Jockin, V.
Joekes, G. C.
Joekes, L. V.
Jong, A. de
Jonge Mulock Houwer,
S. de
Jongh, G. J. de
Jongh, J. I. de
Julius, M. W.

Kalis, P. H.
Kalt, Y. H.
Kastele, J. W. van de
Kate, T. J. ten
Kaulbach, F. F. G.
Kayser, C. C.
Kessener, H. J. A. M.
Kessler, G. A.
Kessler, J. B. A.
Kist, F. C.
Kleinbentink, J. W.
Klerks, E. E.
Klerks, E. F.
Kleyn, F. A. G.
Klinkhamer, H. A. W.
Kluyver, A. J.
Knaud, J.
Knoppert, L. A. W.
Knuttel, W. P. C.
Koch, J. C.
Kok, F. M.
Kolff, A. C.
Kolling, J. C.
Koot, J. C.
Kooy, M. van Marwijk
Koreman, A. H. J.
Korevaar, A.
Korthals Altes, J. P.
Korthals Altes, W. C.
Kortlandt, H. C. A.
Kortlandt, J.
Kouveld, F. G.
Kraetzer, H. A. E. M.
Krayenhoff van de Leur,
C. G.
Kruimel, J. B.
Kruyff Jr. H. de
Kubatz, F. J.
Küller, G. P.
Kunert, A. F. M.

Lambrechtsen, J. A.
Lammers, W.
Lange, J. M. de
Lange, P. W. de

Langemeijer, F. S.
Langhout, A. J.
Ledeboer, B.
Leeuwen, A. J. H. van
Leeuwen, J. A. H. van
Leeuwen, W. H. van
Lely, C. W.
Lennep, D. P. van
Lensink, J.
Lessen, H. J. van
Leyds, L. W.
Liebert, A. H.
Liebert, F.
Lim, K. F.
Linden, R. A. D. Cortv. d.
Lindo, M. H.
Lion, J. J. M.
Lith, L. H. van
Loeb, S. F.
Loghem, J. B. van
Lohr, J. A.
Lohuizen, J. H. J. van
Lookeren, J. W. H. van
Louwerse, J. M.
Louzada, E. G.
Lubbers Jr, A.
Lutjens, G. E.
Luttervelt, J. van
Luyt, J.
Lijnden, L. L. J. van

Maas, J.
Made, D. J. van der
Mansvelt, C. G. van
Marle, D. J. van
Marle, H. van
Massink, F. G.
Massink, J. W.
Masthoff, E. L.
Meertens, H. A. M.
Meertens, L. Mangelaar
Meesters, A. M. J.
Meinesz, C. A. Vening
Mertens, H. F.
Mesdag, F. T.
Metz, J. W.
Metzelaar, A.
Meulen, E. J. van der
Meulenbelt, J.
Meyboom, W. F.
Meyboom, W. B.
Meyer R. Az., R.
Meyer, W. A. R.
Meyer, W. M.
Meyer Cluwen, F.
Meyer Cluwen, W.
Meyeringh, W.
Meyling, W.
Middendorf, H. J. A.
Mikmak, P. J.
Milo, C. J. M.
Modderman, W. J.
Molenaar, A. N.
Moll, J.
Moll Schnitzler, C. J.
Moltzer, J. E.
Montijn, P. M.
Mouthaan, J. F.
Müller, C. B. J.
Muller, W. J.
Mundt, Th. W.
Mullemeister, W.
Munniks de Jongh, W. D.
Mulier, H. J. G. Haitzma
Muller, J. E. du Cellié
Mijnlieff Rzn, J.
Mijnlieff, J. A.

Nachenius, B. J.
Neiszen, C. J.
Nellensteyn, F. J.
Nering Bögél, M. A. F.
Netscher, A. F.
Nieboer, P. R.
Niermeyer, J.
Nieukerken, J. M. van
Nieuwenburg, C. J. van

Nievelt, B. F. van
Nix, A. E. M.
Nolen, W.
Nolten, Ch. L.
Noome, C.
Noordhorn Boelen, H. M.
Norman, H. D. E. G.
Zoetelief
Nijhoff, G. P.
Nijhuis, H. J.
Nijland, H. A. H.
Nijman, A. J. N.

Obreen, A. A.
Ochtman, W. A.
Oele Jr, J.
Olivier, H. C.
Onnes, J.
Osinga, J. R.
Overveldt, M. G. van
Oyens, F. A. H. de Marez

Pauwen, F. I. H. M.
Penning, J.
Pesch, H. W. van
Phillips, C. L.
Pisa Jr, R.
Plomp Jr, A.
Polderman, L. J.
Pont, A. F. C. de
Pont, H. Maclaine
Pont, W. P. Maclaine
Poppens, P. Tj.
Portengen, J. A.
Pott, E. G.
Prins, E. Ch.
Prins, J. A.
Prins, H. N.
Proos, C. F.

Quarles v. Ufford, Ch. F. J.
Quarles van Ufford, J.

Rademaker, C.
Randwijck, C. J. van
Ravesteyn, S. van
Reens, M. A.
Rees, A. J. van
Reijdon, S. F. J.
Reijgers, A. W. H. Ch. F.
Reijnvaan, A. J.
Reynvaan, L.
Rhijn, A. van
Riemens, L. A. M.
Rietjens, P. W. H.
Rikmenspoel, E. J.
Ritmeester, W.
Roelvink, H. C. J.
Rombach, W. R.
Rombouts, H.
Römer, M. J.
Rommenhöller, C. G.
Romondt, Ch. A. van
Ronde, H. A. H. de
Rood, A. H. van
Roorda, A.
Roosenburg, D.
Roqué, Th.
Rossem, A. van
Roijer, J. A.
Roijer, W.
Rueb, M. C.
Ruychaver, M. J.
Rij, F. van
Rijcken, J. W. G. Pels
Rijckevorsel, M. van
Rijn v. Alkemade, J. van

Saltet, J. A.
Sanches, G. J.
Sanders, J. M. W.
Santen, P. van
Soelen Jr, J. C. Schagen v.
Schaik, E. van
Schaik, J. C. van

Schalkwijk, K. E.
Schalkwijk, L. V.
Schaly Jr, J. J.
Scheer, P.
Scheer, J. van der
Scheffer, L. S. P.
Scherpenberg, A. L. van
Schouwenburg, H. Me-
nalda van
Schimmel Az., A.
Schimmel Dz., A.
Schmutzer, J. R. A. M.
Schoor, P.
Schouten, G. L.
Schram, L. C.
Schreuel, J. H.
Schrikker, P. J.
Schroeff, K. van der
Schuyt, J. van der
Schwarz, E.
Sebbeelee Jr, H. W.
Semster, W. F. B.
Senden, G. H. van
Sieger, J. G. W.
Siewertz v. Reesema, N. H.
Sigmond, M.
Simon Thomas, W.
Sluis, A. S. van der
Sluis, W. van der
Smit, C.
Smit, F.
Smit, H. J. F.
Smit, J. C. L.
Smit, W.
Smits, C. J.
Smulders, L. H. C. M.
Snethlage, R. A. E.
Snitsler, J. E.
Sniijders, C. J.
Söhnlein, M. G. F.
Spanje, N. van
Spengler, J. G.
Sprenger, J. W.
Steenhuis, L. J. W.
Steinmetz, K. K. J. L.
Stenvers, W. A.
Stephan, B.
Steuerwald, L. G. Lang-
guth
Stibbe, W. Th. H.
Stieltjes, W. M. E.
Stirum, W. J. H. v. Limburg
Stoop, L. A.
Stoop, P. T. M.
Stoppelaar, A. de
Storm van 's Gravesande,
J. W.
Strumphler, H. F.
Struve, A. E.
Stuffken, H. J.
Stuyfzand, J. G.
Suyver, H. E.
Sweys, A. H.
Sijp, C. J. van der
Sypesteijn Jr., W. Kaars

Telders, J. H.
Testas, H. B. Famars
Thiel, E. J. van
Tideman, M. B.
Tienhoven, C. D. van
Timmermans, Ph. W.
Titsingh, H. P.
Tjeenk, J. de Biel Leuveling
Tol, A. E. van den
Tombe, M. B. W. des
Traanboer, A. L. J.
Trip, G. J. Laman
Troetel, P.
Tromp, J. K.
Tromp, W. H.
Tromp van Holst, C.
Trooster, M. S. H.
Tydeman, F. W. P.
Tijen, H. W. van
Tymstra, S.

Unger, J.
Unger, W. J.
Utermark, J.

Valkema Blouw, J. P.
Varkevisser, W.
Veen, M. P. W. van der
Veenbos, R. G.
Velde, H. F. van der
Velden Jr, Ch. H. van der
Veldkamp J.
Veltman Jr, W. L.
Ven, A. van der
Verhey, M. G.
Verloop, H. W.
Ver Loren v. Themaat, R.
Vermande, J. N.
Versfelt, J.
Verspijck, E. R. M.
Versteegh, D.
Versteeg, H.
Vervloet, A. W.
Verwey, O. A.
Vierhout, J. G.
Visman, C. M.
Visser Pzn., G.
Visser, M. C.
Visser, J. Blokland
Vlieland Hein, C. S.
Vliet, G. L. W. van der
Vogels, A. J. L.
Volter, E. F. W.
Voogt, J. G. de
Voogt, N. G. de
Voorst Vader, P. J. van
Voorst van Beest Jr,
C. W. E. van
Voort, H. W. van der
Vostot Nederveen Cappel,
C. L. de
Vries, H. F. Ott de
Vrins, C.
Vrins, H. C. M.
Vrins, J.
Vroom, L.

Wall, M. E. van de
Waller, I. M.
Warmelink, G. J.
Waterman, H. I.
Wavren, A. G. van
Weel, H. P. C. M. van
Wefers Bettink, J.
Weiss, F. L.
Weezenbeek, J. C. F. van
Wentholt, L. R.
Westrienen, M. J. van
Weygers, A. J. F.
Wiebenga, J. G.
Wiemans, F. L.
Wiemans, G. A.
Wiersum, D. T.
Wild, H. K. de
Willekens, L. C. C.
Willems, J. H. G.
Willeumier, J. P.
Willink, F. R.
Willink, R. C. J.
Wiltens, H. M. Andrée
Wirix, H.
Witteveen, J. J.
Wttewaall, G. F.
Wttewaall Jr, R. A.
Wijck, G. M. van der
Wijhe, K. van
Wijk, G. D. van
Wijn, P.
Wijnmalen, J. A.
Wijs, W. K. de
Wijsman, J.

Zee, D. van der
Zillesen, A. L.
Zuiderhoek, A. J.
Zwager, J. A.

Oud-Leden D. S. C.

Alphen, J. R. van
Beekhuis, M. W.
Bekkers, H. J. J. M.
Bergsma, A. J.
Berkhout, K. P. Th.
Biezeveld, H. N.
Blauw, W. G. G. de
Bol, L. Ch.
Boland, M. L.
Boom, H. C. A.
Botje, D. A.
Bousquet, E. M. H.
Braum Houckgeest, A. J. v.
Broek d'Obrenan, P. D.
van den
Bruggencate, A. ten
Bruins, M. B.
Brunt, A.
Bruyne, M. F. de
Caviet, G. J. L.
Deurvorst, W. J.
Dozy, C. M.
Drayer, P.
Driessen, P. W. J. M.

Driest, B. F. van
Drooge, J. S. van
Drucker, R.
Dyckmeester, P. H. A.
Duym, D. van Ameydenv.

Eykman, C. H.

Fels, E.
Fournier, F. L. P. G.
Frijling, J.

Gray, G.
Grevelink, D.
Grivel, E.

Haighton, E. R.
Hanjoel, J. F. H.
Hartjens, W. I.
Hendricks, J. H.
Hengeveld, P. A.
Heymering, S.
Heyting, K.
Hogerwaard, E.
Hollender, J.
Holtappel, W. Th.
Horst, W. A. H.
Huender, G. A.
Husselman, L. J.

Jacometti, A. W. Azon
Jordens, G. D.

Kamperdijk, W. J. A.
Gleenewinkel
Karsten, H. T.
Kempees, E. J.
Kessler, H. J.
Kiewiet de Jonge, H. J.
Klein, W. C.
Kluytmans, G. H. H.
Klynstra, J.
Koch, B.
Kok, J. E. F. de
Kroon, M. C.
Kuiler, K. J. L.

Laan, K. van der
Lans, J. L.
Larsen, J. H. Thal
Loo, R. A. P. van de

Marle, T. M. B. van
Menke, J. B.
Molière, M. J. Granpré

Oppenoorth, W. F. F.
Oppenoorth, W. J.

Pathuis, J. Knoop
Pattijn, W. A.

Quadekker, J. A.

Regensburg, J. F. B.
Reufel, H. H. M.
Reijzer, J.

Roegholt, M. J. W.
Roock, L. D. de
Salomonson, H.
Schaepkens, P. N. I.
Schaly Jr, J.
Schmid, H. C.
Scydenzaal, H.
Simon Thomas, M. J. J.
Slingelandt, D. J. M. G. van
Slingelandt, W. van
Smits, F. G.
Soeters, F. C. W. J. P.
Steeden, P. C. van
Strengers, H.
Swart, N. L.
Sweep, J. M.

Tak, J.
Tichelaar, H. U. Schleur-
holts

Uljee Jr., A. C.

Velthuysen, G. A. van
Verdam, N. H.
Verhoog, J. A.
Voorzanger, M.
Vos, J. P. de
Voûte, J. G. E. G.
Wichers, H. A.
Wiessing, G. E. J.
Wijmans, A. H.

Zaalberg, W. L. Brocades

Niet-Leden D. S. C.

Addens, H. Smit
Agerbeek, E. Ch.
Alberda, W.
Alving, Jac.
Amstel, Mej. J. E. van
Antheunissen, C. F.
Antonietti, J. P. A.
Asselbergs, J. L. M.
Atkins, J. F. J.
Baarsel, W. van
Baas, W. J. G. de
Bahlmann, Mej. O.
Bakhuis, A. L.
Bakker, J.
Bakker, K.
Bakx, Th. J.
Bal, W.
Bastet, M. Ch.
Bastiaans, G. van Lemel
Batenburg, J. Ph. van
Beenhakker, P. J.
Benthem, E. J.
Berg, G. F.
Berg, J. van den
Bergen, C. F. van
Berkemeier, A. W. F.
Bethe, J. T.
Beyerman, Mej. M. A.
Bierman, E. A. F.
Biezeno, C. B.
Blaauw, J. N.
Blaauw, J. W.
Blanke, C. W.
Blankenberg, Mej. J. V.
Blerkom, L. J. van
Boer, H. E.
Boer, J. Th.
Boer Jz., F. de
Boerboom, J.
Boks, D. J.
Bomer, P. A.
Bonemeyer, H. A. Ch.
Boone, L. J.
Boonzaaijer, C. P.

Bosschart, L. F. G.
Boterenbrood, J.
Botter, L. F.
Braum Houckgeest, A. C. v.
Brester, Mej. N.
Brink, H. L.
Brink, C. W. ten
Brouwer, J. Chr.
Brouwers, Y.
Bruigom, A. P.
Bruyn, J. G. W. de
Bruijn, J. H. de
Burk, G. J. van
Buuren, Ch. G. van
Bijl, A.
Bijl, A. L.

Cats, A.
Collard, F. W.
Collard, Mej. J. W. G.
Corput, C. A. W. van der
Couvert, H.

Daalmeyer, S.
Dagnelie, G. A.
Daniëls, G. W. Ph.
Diehl, G.
Dirickx, L. J. M.
Dohna, A.
Doorman, C. L.
Dootjes, F. J. J.
Dresden, D.
Drift, J. B. van der
Drift, J. B. Ch. van der
Dumas, F. G.
Dumbar, Mej. O. B.
Duyne, A. J. J. Koek van
Duynen, J. van
Dijkerman Jr, G. J.

Eck, J. W. D.
Eerden, J. A. L. M. C. v. d.
Ehrenburg, H. H.
Eikelenstam, A.
Eisinga, O.
Essen, H. von
Estor, W.
Ewijk, L. J. G. van

Faber, U. von
Feber, L. J. M.
Fehmers, P. G. F. F.
Fels, J. J.
Ferguson, G.
Ferwerda, J. G.
Fetter, Z. Th.
Flesseman, E.
Forma D.
Fremery, Mej. J. P. de
Freydanck, H.
Frujtier, L. A.
Fuhri, E. J. L.

Gabel, A.
Gaillard, J. L.
Ganswijk, W. van
Gastel, A. M. van
Geldens, J. A. N. M.
Gisolf, W. I.
Ghijsels, F. J. L.
Godin, W. L. J. F.
Goedhart, H.
Goedhart, P. H.
Goldman, A. E.
Gonggrijp, S. R.
Goor, G. J. J. van
Gorkom, J. van
Graaff, A. de
Graaff F. Czn, F. C. de
Greeve, J. W. L. Valke-
nier de
Groeneweg, G. P.

Hage, A. W.
Ham, A. van der
Hamel, A. B. van der
Harmelen, J. W. van
Hasselbach, P.
Haver, J. M.
Helder, F.
Herder, P. C. den
Heukers, R. T.
Heijst, H. van
Hillebrant, W. H.
Hillen, C.
Hinlopen, J.
Hoeken Jr, P. J. van
Hoepen, E. C. N. van
Hoes, D. L.

Hoitsma, A.
Holtzapffel, M. S. Th.
Hoogewerff, M. A. J.
Hooghiemstra, J. S.
Horn v. d. Bos, J. L. M. v. d.
Huisman, J. Tj.
Huizinga, M. J.
Hulswit J. F.
Huygens, J. H. J.

Ilcken, Mej. W. S. J.
Ingelse, J.
Iongh, Mej. A. M. de
Issels, L. J. F.
Issels, Mej. E. H. H.

Jansen, A. A. M.
Janssen, H. J. J.
Janssen, P. H. van Hoorn
Janssen van Raay, Mej. C.
Jonge, P. J. de
Jonker, J. J.
Jonkers, Mej. S. J. J.
Juten, A. L. J.

Kamp, J. van de
Kampen, J. W. Peppel-
man van
Kasteleijn, C. A.
Kat, J. O. de
Keasberry, W. H.
Keen, C. D.
Kerling Jr, E. W. F.
Keukenmeester, J. C. A.
Keunen, J. R. M.
Kieboom, A. H. van den
Kingma, A. E. G. J.
Klapwijk, P.
Klerk, B. G. de
Kleyburg, L. P.
Klinkenberg, P.
Kloezeman, G. J.
Kloos, A. J.
Knape, A.
Knape, T.
Knoef, J. H. W.
Knol, J.
Knook, A. L.
Koch Jr, Th.

Koene, J. G.
Kok, F. A.
Kolk Jr., J. van der
Kolk, S. L. van der
Koning, J. F. M.
Koning, D. A. Wittop
Kool, W. L. A.
Koopmans, A. N.
Kooreman, E. J.
Koppejan, A. C.
Koppejan, C. A.
Kortlandt, H.
Kooy, M. van Marwijk
Kramer, P. J.
Kromhout, F. W.
Kruisheer, Jr., J. J.
Kruyf, D.
Kruyt, D. M.
Kühr, C. A. H. von Wol-
zogen
Kühr, J. E. A. von Wol-
zogen
Kühr, P. F. A. von Wol-
zogen
Kuyk, W. C. van
Kuijsten, A. M.

Ladage, J. A.
Ladner, S. F. W.
Lange, S. de
Langezaal, Mej. A. M. D.
Lans, G. W.
Lawick, C. N. A. van
Le Roy, Ch. L. Crince
Lee, H. W. van der
Leeuwen, J. C. van
Leeuwenberg, A. W.
Leger, L.
Lepper, J. G.
Leyh, J.
Lichtenbelt, Mej. A. J.
Löb, L.
Lohuizen, J. P. B. van
Lokker, J. C.
Loman, R.
Loon, L. M. A. van
Loos, A. C.
Loos, G.
Lourens, M. M.
Lubberhuizen, J. W.
Luchsinger, F. H.
Lutkie, J. C. A. M.
Luxemburg Wz., W.
Luijk, A. H. W. van

Machwirth, J. G.
Makowski, J.
Manen, Mej. A. G. van
Manshot, J.
Manson, Mej. E. J.
Margrij, J. C. F.
Masthoff, J. A. B.
Matthijsen, Mej. J. O.
Meerendonk, H. J. L. M.
van de
Meeter, Mej. D. S. M. E.

Meintema, D.
Mensert, W.
Meulen, J. van der
Meijer, A. F.
Meijer, G. A.
Meyners, D. W. C. J.
Middelbeek, H.
Minderhoud, J. P.
Mink, D. J.
Minkman, D. C. J.
Moens, J. L.
Mok, L.
Mouton, Mej. W. G.
Mooij, W.
Muiswinkel, M. van
Mulder, S.
Mulle, D. van
Muller, J.
Muller, M. J.
Munk, H. M. de

Neck, Mej. F. G. van
Netto, S.
Neumann, F. H.
Nobel, W.
Noordijk, A.

Oldenburger, F.
Olthuis, G.
Oosterbaan, W.
Oosterbeek Jr, H. J.
Opstelten, H. W.

Palte, P. W.
Pasdeloup, W. F. Th.
Pelle, W. J. P.
Perelaer, A.
Peski Jr., A. J. van
Petri, J. P. L.
Pfeiffer, J. Ph.
Plasschaert, B. R.
Ploeg, J.
Ploem, V. H.
Polak, M. W.
Pool, J. F. A.
Poot, W. M.
Poppink, C. Ch.
Posthumus, S.
Prins, H. J.
Proper, J. W. F. C.
Pijl, Ch. W. van der
Pijls, J. H. R. A.

Quanjer, J. F.

Raadt, Mej. N. de
Rank, Mej. E.
Ravenek, Mej. F. H.
Redeker, J.
Rees, Mej. J. Ph. van
Riem, C. G.
Riemsdijk, Mej. N. A. M. v.
Riessen, A. J. van
Rink, J. S.
Rodenburg, J.

Rombach, Mej. J. P.
Roos, R. Brander de
Rosman, L. A. S.
Ruyten, H. H. J. J.
Ruiter, H. G. de
Rijn, D. J. van
Rijn, W. C. K. van

Santé, H. W.
Santen, H. P. van
Schaap, J. J.
Schaik, S. van
Schelling, A. H.
Scheltema, Mej. A.
Schepers, J. H. G.
Schiere, J.
Schook, H. W. J. A.
Schooleman, A. J.
Schouten, J. A.
Schuiling, D. Th.
Schultz, V. L. A. Razoux
Schweizer, A.
Sieberg, H.
Simonsz, C. M.
Sixma Jr., K.
Slagter, W.
Slegt, H.
Slim, C. B.
Slors, V. L.
Slotemaker, A. C.
Smid, R.
Smit, A. F. G.
Smit, J. W. A.
Snethlage, Mej. M. W. Fuhri
Sprang, G. van
Staal, H. J.
Stam, A. H.
Stamm, G.
Steegestra, J. M.
Steenis, C. G. van
Steffelaar, J. M.
Stemberg, Mej. G. A. E.
Stigter, D. H.
Stoop, J. G. van der
Stout, G. H. Th.
Streefkerk, D. B.
Struijk, H. J.
Stuitje, W.
Swart, H. L.

Tamson, A. W. K.
Tas, A. J.
Tas, Mej. S. van der
Taverne, N. J. A.
Teeuwisse, H. Th.
Telders, Mej. F. A.
Terwisga, M. E. van
Teutem, Th. J. van
Theling, F. C.
Thierry, J. W.
Thomsen, J. A.
Tieleman, W. A.
Tielens, J. M. L. Ph.
Tielrooy, J.
Timmenga, S.
Tönjes, C. J.

Vader, J. P.
Valk, A. D.
Veen, A. L. W. E. van der
Veen, C. H. C. W. van der
Velden, E. H. J. M. v.d.
Veldhuis, H. W.
Verdonck, J. J. F.
Verhoeven, A. G.
Verhoeven, S. G. Timmers
Verhulst, M. J.
Vermast, W. M. C.
Vermeer Jr. S. L.
Verschraage, J. A. P.
Verstegen, J. H.
Vink, A. P. A.
Visser, H.
Visser, W. M.
Vliegthart, Mej. W. C.
Vollgraff, Dr. J. A.
Volker, C. D.
Vooren, D.
Voort, W. van der
Vries, J. C. de
Vries Dz., P. de

Waal, D. C. de
Wal, L. F. van der
Want, D. van der
Want, G. F. van der
Weide, Mej. O. B. van der
Weissenborn, H. Th.
Welling, A. J. P.
Werst, J. J.
Wertenbroek, N.
Wessem, E. van
Wessem, W. van
West, Mej. E. van
Whitney, H. G. J. Houben
Wicherlink, E. H. Th.
Wiechen, J. J. van
Wiechen, P. J. L. van
Wierda, K.
Willebrand, D.
Winkel Mzn, J.
Wirtz, F. C. J. M.
Witkamp, P.
Woerden H. Czn., J. van
Wolbers, G. J.
Wolff, C. W. J.
Wolf, M. de
Wolf, W. de
Wolffensperger, P.
Wouters, C. H.
Wulp, L. van der
Wijk, J. C. G. van

Ijsendijk, A. van
Ijzerman, M. J.

Zieck, W. F.
Zwart, G. de
Zwart, J. de
Zijderveld, J. C.
Zijl, E. M. van der

VIERDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 15 NOVEMBER 1906. No. 7.

Een Protest.

Door eenige Nederlandsche bouwkundigen is een protest ingediend tegen den uitspraak der jury, die te beslissen had welk der ingekomen ontwerpen voor een Vredespaleis het best aan de gestelde eischen beantwoordde. Naar aanleiding hiervan het volgende:

Toen ongeveer een half jaar geleden de uitspraak der jury bekend werd, veroorzaakte zij onder de Nederlandsche bouwkundigen een hevige opschudding. Algemeen had men gehoopt het ontwerp van minstens één der Nederlandsche inzenders bekroond te zien; en toen deze verwachting niet werd bewaarheid, geen enkele der nationale architecten zijn plan zag aangenomen, kon men zijn teleurstelling hierover niet verkroppen; en terecht of ten onrechte, er stak een storm van verontwaardiging op. In veel bladen en tijdschriften werd geprotesteerd; slechts hier en daar, sporadisch, lieten vakmannen die het met de jury eens waren, zich hooren. De meesten hunner trachtten de oorzaken na te gaan, die leidden tot het gering succes, door onze landgenooten in dezen behaald. Doorgaans was de slotsom: het feit, dat de bouwkundigen in ons kleine landje zelden of nooit de gelegenheid hebben zich te oefenen, omdat men bij ons minder behoefte gevoelt aan en weinig geld over heeft voor groote bouwwerken, voert met zich als noodzakelijk gevolg, dat het buitenland, waar het op dit punt aan praktijk niet ontbreekt, zijn voorrang toont. Geen enkele periode uit de geschiedenis onzer bouwkunde kenmerkt zich, op een hoogst enkele uitzondering na, door het ontstaan van mooie groote gebouwen. De stijl die men vrijwel algemeen toepaste moge eigenaardig en schilderachtig zijn, over het algemeen is zij niet in staat om een werkelijk grootschen indruk te weeg te brengen. Tijden van buitengewonen bloei gaven in andere landen aanleiding tot het plaatsen van imponeerende openbare gebouwen. Bij ons kunnen wij, behalve op het paleis op den Dam, daar niet op wijzen. Bovendien maakte de bodemgesteldheid een zeer stevige en kostbare fundeering noodig.

Beschouwt men in dit licht den uitslag van de prijsvraag, dan zal deze geen bevreesing wekken.

Gaat men echter na, dat de bekroonde plannen, allen, het ééne minder, het andere meer, afwijken van de vastgestelde voorwaarden, omtrent inrichting, oppervlak, verlichting en wat zeker geen bijzaak mag heeten, omtrent kosten, dan is het verklaarbaar, dat de inzenders, die zich wel hielden aan de eischen, eenigszins ontevreden zijn over den uitslag.

Deze ontevredenheid wordt geuit in het bovenbedoeld, per deurwaarders-exploit uitgebracht protest tegen het bestuur der Carnegie-stichting, vertegenwoordigd door den voorzitter daarvan Jhr. Mr. A. P. C. van Karnebeek.

In dit protest wordt de jury — en voor zoover de Carnegie-stichting instemming met haar oordeel betuigt ook deze — beticht van kontraktschennis. De jury toch, die zich vereenigd had met de door het programma gestelde eischen, had, volgens de indieners van het protest, in geen geval mogen bekronen een ontwerp, dat niet in alle opzichten daarmede in overeenstemming was.

Redenen waarom „requiranten, voor zoover aan de uitspraak der jury nog niet door uitkeering van prijzen of anderszins is uitwerking gegeven, door deze aan de Carnegie-stichting verbod doen om aan de uitspraak dier jury op welke wijze ook uitvoering te geven”.

Voor de belangen der architecten zullen twee advocaten optreden.

Mijns inziens zijn voornamelijk daar de requiranten in hun recht, waar zij aanmerking maken op de bekroning van ontwerpen, die veel grooter kosten — dan de door den Heer Carnegie beschikbaar gestelde som — met zich mede brengen.

Op andere punten, waar misschien door de voorgeschreven inwendige indeeling naar den letter te volgen, aan het geheel geen goed zou gedaan worden, lijkt het me bekrompen aanmerkingen te maken.

Wat de geldkwestie betreft, kort geleden werd het bekend dat hierover de voorzitter der stichting, de Heer A. P. C.

van Karnebeek, geconfereerd had met Carnegie, met het doel van dezen te verkrijgen dat hij zijn gift zou vergrooten. Evenwel is deze conferentie niet met den gewenschten uitslag bekroond.

Wat nu de Carnegie-stichting zal aanvangen is niet bekend, maar zonder twijfel zal het protest een opheldering te dien aanzien verhaasten.

?

Een opmerking voor Johannes.

In uw verhandeling, voorkomende in 't S. W. van 1 November, heb ik een zin gelezen, die mij lijkt door u zeer onnadenkend te zijn neergeschreven.

Zie hier: „En in onuitputtelijke overvloed dat ééne, wat „Mei” mist: de zélf-overwinnende Energie . . . de Kracht.”

Toen ik die woorden onder de oogen kreeg, moest ik ze eenige malen overlezen, voordat ik tot 't bewustzijn kwam van de aanklacht, die tegen „Mei”, de heerlijke — voor mij onovertroffen — „Mei”, daarin wordt geuit.

Hoe 't komt, dat ik nu pas eenige opmerkingen schrijf om te trachten u te overtuigen van uw al te lichtzinnig oordeel? Ik kreeg 't S. W. te laat in handen om nog op tijd te kunnen inzenden.

Och, geachte heer Johannes, wat brengt u er toe om te zeggen, dat Gorter's gedicht geen zelf-overwinnende Energie bevat? Leest u s. v. p. den eersten regel eens: — Een nieuwe lente en een nieuw geluid: — zegt deze niet al genoeg voor zichzelf. En dan den tweeden regel — Ik wil dat dit lied klinkt als 't gefluit, — En blz. 6 regel 9—7 van onder: — Hoort, er gaat een nieuw geluid: Een jong veldheer staat, in 't blauw en goud Roept aan de holle poort een luid heraut. —

Dit zijn enkele aanhalingen, maar 't heele lied getuigt van Energie. Hebt u dat niet gevoeld? Leest u 't dan nog eens s. v. p.

Om u nu te bewijzen, dat „Mei” wel degelijk in zich heeft, naast teerheid, een Kracht, wil ik nog eenige aanhalingen doen:

(Blz. 71 Balder's lied, te lang om geheel over te nemen. Hiervan slechts enkele coupletten).

Wie haalde de manemerrie van stal,
En stapte met haar door de hemelhal,
Dat dat zwanepaar
In die vogelschaar
Klapwiekend meevlogen overal?

Wie joeg de sombere ruiters voort,
Gedromden wolken, op zonnemoord,
Met hun hagelslag
Als met sabelslag,
Gereden uit het Noord?

(En verder).

Wie maalde de zon dat het gouden geluk
Het zonnemeel viel, wie gaf den ruk
Aan het zonnerad
Dat de zee opspatt',
En maalde de morgengolven stuk?

Dat deed Balder, ik,
En geen oogenblik
Zat ik met kommer
In wee en lommer,
Of weende ik.

(Blz. 118, regel 13 van onder. Mei's komst bij de Goden.)

Waar is de schoonste god, o waar is Balder?"
Zoo valt een boom om, zooals van zijn schouder
Zijn hoofd voorover viel, zijn oog werd dof
Terwijl dat viel, zijn handen met een plof
Vervielen van de tafel op zijn knieën.

(Enz. tot blz. 119 regel 8 van boven.)

(Vervolgens blz. 121, 5de regel van boven tot blz. 123 regel 5.)

Al deze brokstukken geven niet een opeenstapeling van kracht-geluiden, 't zijn geen watervallen van klinkende woorden, geen stortregens van rommelende klanken, maar Kracht, onoverdreven en toch geweldige kracht. Zoo is de kracht van een rivier, die langzaam voortstroomt, een groote, breede rivier . . . en haar voortstroomende wateren overstelpen, imponeeren, den mensch, die haar aanschouwt.

En gij, geachte heer Johannes, gij zult me moeten toegeven, dat ge, lezende de „Mei”, een deel van die Kracht in u zult voelen overgaan, dat ge zult voelen gloeien in u, die Kracht, overstelpend uw hart: het in verrukking brengend. Zoo gaat het mij ten minste.

't Zijn slechts deelen, die ik u aanwees. Er zijn er nog veel meer. Zoo b.v. Balder's weerzien en scheiding van Mei.

Ik ben overtuigd, dat gij bij hernieuwde lezing, van dit allerschoneste gedicht, inzien zult, dat ge wel wat te voorbarig geweest zijt.

JEAN JACQUES.

P. S. De aanhalingen zijn genomen uit den vierden druk van Mei.

Ostende.

Ostende, luistrend zoo eerbiedig en aandachtig naar het eindeloos verhaal der zee.

Ostende, dat u schatrijk grijpen kunt in d' onuitputtelijke schoot van de geweldige . . . de zee.

Ostende, troetelkind der zee, die moe van 't razen en verwoesten, in lieflijk bruisen u vergeving schijnt te vragen en golf op golf, deemoedig uwe voeten kust.

Ostende, schittrend prachtjuweel in 't diadeem van kust en stranden, dat ligt om 't hoofd der oceaan.

Ostende . . . tòch zijt ge rot en kreng in al uw aderen tot in uw hart.

Zie, hoe na smartlijk-lange pelgrimstochten de keur der menschheid zich verzameld heeft, om aan te hooren van de zee, haar spreuken en gebeden.

De keur der menschheid in Ostende! Ha! Ha!

Zie, zie, hoe nedrige gestalten, de kleuren van hun kleeding, toetsend aan het ernstig groen en grauw der zee, zich peinzend op bewegen naar hun tempel, die even sober en eenvoudig is als zij.

De Kurzaal . . . een tempel! Ha! Ha! Ha!

Zie, hoe bij d'avond-samenkomst zij buigen tot gebed. Hoor, hoe daarop hun stemmen beven van extaze, in 't psalmgezang, dat orgelspel begeleidt.

Thee- en bierpraatjes, wiegend op walsmuziek en sigaren-rook. Ha! Ha! . . . dat alles, gebed, ernst en gevoel. Ha! Ha! Ha!

Hoor . . . hoor hun woorden:
O, Woesteni van rustloos zand,
Met welk een drift en welk een . . . teederheid,
Voert g'uw met witte bloem begroeide heuvelen naar 't strand.
Wat mooi en onbegrijpelijk,
dat aldoor climax ligt, in 't bruisend ademhalen.
Wat dolen wolkschaduw in uw onmeetlijkheid
en maken jacht, als rusteloze roovers,
Op 't kokend goud, dat zonneshijn op 't water stort.
O, 'k wilde zijn als Gij, zoo krachtig, zoo oneindig en zoo vrij,
Zoo hartstochtsvol, zoo vruchtbaar, tòch zoo rein.

Ostende! . . . Ostende!! Gij zijt rot en kreng in al uw aderen tot in uw hart.

Sept. 1905 Delft.

L. R.

BOEKBESPREKING.

UITGAVEN VAN DE FIRMA MAAS & VAN SUCHTELEN
AMSTERDAM.

Onlangs werden ons drie uitgaven van deze firma ter recensie toegestuurd.

In de eerste plaats valt op de smakelijke uitvoering ervan. De druk is aangenaam en duidelijk, de versieringen zijn goed geteekend.

Nummer 1 is een bundeltje, bevattend eenige uit het Russisch vertaalde schetsen van Ant. P. Tsjechov. Het is het eerste van een gansche „Bibliotheek van Russische literatuur”. De vertaler, Z. Stokvis, is erin geslaagd een goede overzetting te leveren, met behoud van de eigenaardigheden van de oorspronkelijke stijl.

Wat beschreven wordt zijn typisch Russische toestanden, waar wij ons moeilijk in kunnen denken. Zoo geeft het eerste schetsje weer een episode uit het leven van een student die, idealist als hij was, meende verandering te kunnen brengen in slechte toestanden als bijv. het mogelijk zijn en in stand blijven in onze maatschappij van bordeelen, maar die ten slotte tot het besluit komt, dat in deze wereld van onverschilligen het zonder gevolg en daarom onnut is om tegen zulke toestanden zijn stem te verheffen.

De volgende verhaaltjes geven een indruk van de kruiperigheid van minderen in den ambtenaarsstand tegenover hun meerderen en de deernis- en lachwekkende wanhoop die de ondergeschikten bezielt, zoodra zij meenen het hun superieuren niet volkomen naar den zin gemaakt te hebben.

Een tweede pas verschenen uitgave van dezelfde firma is het album met Hahn's prenten.

Hahn is de man die onder anderen de Kuiperkop in de „Ware Jacob” geteekend heeft, maar die behalve zijn politiek-satyriek prenten, ook op den voorgrond treedt waar het betreft het onpersoonlijke, toch geestige, in zijn vignetten.

De beschrijving van Hahn's kunst, in het album, is hier en daar buitengewoon goed, reden waarom ik aanhaal wat bijv. gezegd wordt over den spot in zijn grootere platen.

„Het is geen spot om derwille van de heerlijkheid van den spot zelf; het is geen spot om derwille van mak'lijk succes bij goedlachs publiek, dat zich veilig voelt, buiten bereik der slagen; het is geen spot die cynisch martelt.” Zijn spot is ernstig, draagt er de kenteekenen van dat hij zich volkomen bewust is wat in een of andere kwestie het bespottelijke is; zijn werk draagt behalve het onmiskenbaar lachwekkende, ook de kenteekenen er van dat dit slechts een middel is; dat het doel, hetwelk blijft het hekelen van een verkeerden toestand, geen oogenblik uit het oog wordt verloren.

Waar ik in den beginne reeds wees op het smakelijke dat de firma M. en v. S. in haar uitgaven weet te leggen, geldt dit wel bijzonder voor dit prentenboek. Bij de donker grijsgroene omslag gaat uitstekend de daarop voorkomende teekening in rood en zwart: de haan, die zoowel wat aard als naam aangeeft een zeer toepasselijke versiering mag heeten.

Over de derde uitgave „Quia Absurdum”, door Nico van Suchtelen, een volgend maal meer.

JAARBOEKJE VAN HET GEZELSCAP „LEEGHWATER”.

Zooeven verscheen het Jaarboekje van het Gezelschap „Leeghwater”.

Een critiek ervan te leveren is onmogelijk omdat men bij een jaarboekje als dit in het oog moet houden, dat de stof ervoor wordt geleverd door personen, waarop de Redactie slechts hoogst beperkten invloed kan uitoefenen, zoodat men allicht in eene bespreking der verschillende lezingen zou vervallen, waar men slechts een oordeel heeft te vellen over de samenstelling van het geheel. Deze samenstelling nu geeft weinig aanleiding tot opmerkingen. Slechts dient gewezen te worden op de zeer duidelijke reproducties van grafieken en fotografien, die tusschen den tekst en aan het eind van het boekje zijn ingevoegd en bovendien op de zeer nuttige „Lijst van boekwerken, te gebruiken bij het construeeren”, welke groot nut kan hebben, omdat zij, naar uit het voorwoord blijkt, werd samengesteld onder contrôle van de verschillende professoren der werktuigkundige afdeling.

Jammer is het dat in deze lijst de afsluitlijnen verspringen. Over het algemeen echter hebben zoowel de Redactie-Commissie als de drukker, de Heer Waltman, eer van hun werk.

Handleidingen-Vereeniging.

Voor de bestuursvacature, ontstaan door het aftreden van den Heer J. B. H. Coenen, als 1e Secretaris, is door het bestuur kandidaat gesteld de Heer A. de Stoppelaar.

Kandidaten kunnen ook worden gesteld door 25 leden, bij schriftelijke onderteekening opgegeven aan den 2en Secretaris, Laan van Overvest 144, uiterlijk vóór 17 November a.s. ingediend

De Heer P. Perdijk is bij enkele kandidaatstelling gekozen als lid van de Werktuigkundige Commissie.

Voor de vacature in de Mijnbouwkundige Commissie, ontstaan door het aftreden van den Heer C. M. Dozy, is door het bestuur kandidaat gesteld de Heer W. C. Klein.

Kandidaten kunnen ook worden gesteld door 6 leden, ingeschreven voor M. I., bij schriftelijke ondertekende opgave aan den 2en Secretaris, Laan van Overvest 144, uiterlijk vóór 17 November a.s. ingediend.

Het Bestuur.

(Door een vergissing zijn deze berichten een week te laat ingezonden.)

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

Het Bestuur der S. P. brengt ter kennis, dat Vrijdag 23 November de Societeit gesloten blijft tot 2 $\frac{1}{2}$ uur 's middags en de voorzaal reeds Donderdagnacht te 12 uur buiten gebruik wordt gesteld.

—o—

Vrijdagmiddag 16 Nov. zullen gedurende het bitteruur, op de S. P. fotografische opnamen plaats hebben.

—o—

Vrijdag 23 November: Diës-Natalis van de Societeit Phoenix, XIIe lustrum. 's Middags receptie van 't bestuur der societeit voor vereenigingen, corpsleden, niet-corpsleden. Hongaarsche kapel van Radchi Rudi in de conversatiezaal (voorzaal); 's avonds 11 uur officieele kroegjool en caféchantant op de Societeit Phoenix.

—o—

ODIN.

Groote repetitie Vrijdag 16 November, 2 uur precies. Medewerkers wordt dringend verzocht bij eventueele verhindering dit vooruit te willen melden.

De Secretaris.

—o—

Zaterdag 17 November: Odin-bal, voorafgegaan door uitvoering en tooneelstukje. Entrée corpsleden f 1,—. Introductiekaarten te verkrijgen op de oefenavonden in de zaal en andere dagen bij den secretaris Hypolitusbuurt 31 en Oude Delft 35. Voor nadere bijzonderheden zie men de schoon geteekende affiche tegen de deur der kleedkamer S. P.

—o—

Zaterdagavond 17 November: Plattelandersavond bij Jan Kabo, boven den koekebakker. Candidaatleden wordt vriendelijk verzocht te komen.

—o—

SOC. TECHN. VER. VAN DEM. ING. EN ARCHITECTEN.
Afdeling DELFT.

Benoemd tot penningmeester:

M. J. GRANPRÉ MOLIÈRE.

ADVERTENTIEN.

EGLISE WALLONNE.

Service tous les dimanches à 10 heures et demie.

CHARLES ABRAAS

PHOTOGRAAF D. S. C.

OUDE DELFT 145

TELEPHOON No. 295.

ATELIER EERSTE RANG.

ONDSCHIEDINGEN:

s-GRAVENHAGE 1904.

's-GRAVENHAGE 1906.

GENUA - - - 1905.

DRESDEN - - - 1906.

Bondsvergadering Vrijdag 16 November 1906, aanvang 8 $\frac{1}{2}$ uur precies.

Punten van behandeling:

1. Notulen.
2. Ingekomen stukken.
3. Verslag Kaskommissie.
4. Jaarverslag Penningmeester.
5. Concoursen.
6. Bestuursvoorstellen.
7. Agenda.

De Vice-Secretaris, M. J. IJZERMAN.

CORRESPONDENTIE.

Aan A. W. H. C. F. R. — Uw stukje is ongeschikt tot opname.

A G E N D A.

DELFT.

Donderdag 22 Nov. Stads Doelen. Populair-wetenschappelijke voordracht met lichtbeelden door F. G. Geerling, 8 uur (zie adv.)

DEN HAAG.

Vrijdag 16 Nov. Ned. Tooneel: „Nora”; 8 uur.
Zaterdag 17 Nov. Fransche Opera: „Samson et Dalilah”; 8 uur.

Geb. v. K. en W.: Abonnementsconcert van het Concertgebouw-orkest onder leiding van Willem Mengelberg, 8 uur.

Zondag 18 Nov. Geb. v. K. en W.: 4e matinée van het Residentie-orkest; 2 $\frac{1}{4}$ uur.

Diligentia: Matinee van Gertrude Peppercorn (piano); 2 u.
Geb. v. K. en W. Italiaansche Opera: „Carmen”, 8 uur.

Maandag 19 Nov. Fransche Opera: „Mignon”, afscheidsvoorstelling van Sigrid Arnoldson; 8 uur.

Dinsdag 20 Nov. Geb. v. K. en W. Italiaansche Opera: „Fedora”; 8 uur.

ROTTERDAM.

Vrijdag 16 Nov. Groote Schouwburg: „In Uniform”; 8 uur.

Zaterdag 17 Nov. Nutsgebouw: Wolff-Verheyconcert; 8 uur.
Groote Schouwburg. Italiaansche Opera: „Il Trovatore”; 8 uur.

Maandag 19 Nov. Nutzaal: Pianoavond door Gertrude Peppercorn; 8 uur.

Kunstzaal Oldenzaal. Tentoonstelling van schilderijen door Fédor van Kregten (geopend tot 6 December).

STADS DOELEN.

Donderdag 22 Nov., 8 uur:

Een Uitstapje in de Wereldruimte
en iets van
de Wonderen der Voorwereld.

Populair-Wetenschappelijke Voordracht met Lichtbeelden van de nieuwste en meest interessante onderwerpen op het gebied der Astronomie en Palaeontologie door

F. G. GEERLING,

lid der „Société Astronomique de France”.

ENTRÉE f 1.—, f 0.75, f 0.60.

**Hygiënisch anti-septisch Salon
voor Scheren en Haarsnijden,**
18 NIEUWSTRAAT 18.
Ingericht overeenkomstig de eurlang door de
wet te stellen eischen voor Hygiëne.
Volgens deskundigen wordt het door mij ge-
bruikte ontsmettings-apparaat als afdoende
aanbevolen.
Hoogachtend, G. SIEPMAN.

Boekhandel J. WALTMAN Jr.
BINNENWATERSLOOT 33.

NIEUWE UITGAVEN.
H. C. WELLS. De liefde en de heer Lewishom,
f 0,90.

H. C. WELLS. De onzichtbare,
f 1,75.

GOEDKOOPE UITGAVE.
ZANGWILL. De kinderen van het Ghetto,
Ing. f 1,50. Geb. f 1,90.

ALBERT HAHN. Prentenalbum,
f 1,50.

Maison „HAAS”,
CUISINIER,
34 -:- KOORNMARKT -:- 34.

Door de steeds grootere aanvraag van **dagelijksche Diners** in diverse prijzen, heb ik met mijne **leveranciers** een **contract** gesloten, waardoor ik in staat ben **Diners** uit te zenden van af **50 cents** bij abonnement van **20 bons**. Ook **Diners** van 60 cents bij abonnement van **20 bons**. **Diners** van **80 cents** worden bij abonnement van **20 bons** geleverd tegen **70 cents**.

N.B. De bons zijn 30 dagen geldig en niet persoonlijk.

Gelegenheid voor Eet- en Koffietafel.

DELFTSCHE
Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend,

W. DE HOOGH.

Piano's en Orgels
tegen billijke prijzen te huur,
bij F. J. RAAR, Nieuwstraat 6.

ALBUM van 12 Lichtdrukplaten
„DELFT”

IN BLAUW LINNEN MAP.

Prijs f 1,--.

De platen zijn afbeeldingen van:

1. OUDE DELFT bij de Oude Kerk.
2. ZUIDWAL.
3. HET KANAAL.
4. DE OOSTSINGEL.
5. DE CAMERETTEN.
6. WATERINGSCHHE VEST.
7. HET NOORDEINDE.
8. NOORDEINDE HOEK KOLK.
9. KOORNMARKT.
10. HET STADHUIS (achterzijde.)
11. DE OOSTPOORT.
12. TWEE OUDE GEVELS.

Spoedige bestelling is gewenscht, daar de voorraad gering is.

Voorhanden bij de boekhandelaren:

M. J. COUVÉE, Hypolitusbuurt.
J. VAN OEL Jr., Koornmarkt.
J. VIS Jr., Oude Kerkstraat.
J. WALTMAN Jr., Binnenwatersloot.

Passage-Bureau

J. DE KUYSER & ZONEN,
Oude Delft 229 en 231.

Stv. Mij „Rotterdamsche Lloyd”,
via Rotterdam-Marseille.

Stv. Mij „Nederland”,
via Amsterdam-Genua.

Alle informatiën, zoowel voor passagiers als voor verzending van goederen, kosteloos verkrijgbaar.

LAATSTE WEEK.

HOOFPRIJS f 100,000.

A. s. Maandag trekking der 3% Nederlandsche Effecten Premieleening.

1/4 aandeel f 17,50. — 1/10 aandeel f 7,00. — 1/20 aandeel f 3,50.

3% Deposito Premiebewijzen. - Hoofdpr. f 50,000. - Trekking 6 December.

1/1 aandeel f 10,—. — 1/2 aandeel f 5,—. — 1/4 aandeel f 2,50.

Naar buiten 10 cent verhooging voor porto en trekkingslijst.

ALGEMEENE BANK, VAN DUYSSEN & Co., DEN HAAG.

Aandeelen verkrijgbaar te DELFT bij den Heer **D. E. LEUPEN**, Markt 18.